

НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН БАЙДАЛ

СТАТИСТИКИЙН
ТАНИЛЦУУЛГА

www.ubstat.mn

www.facebook.com/ubstat

АГУУЛГА

Хуудасны
дугаар

	НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2015-2019 ОН	1
	НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ДҮҮРГЭЭР	2
	БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД	3
	НИЙГМИЙН ДААТГАЛ	5
	ЭРҮҮЛ МЭНД	7
	АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН	9
	ГЭМТ ХЭРЭГ	13
	ТӨСӨВ	16
	ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	19
	МАЛ АЖ АХУЙ	28
	ГАЗАР ТАРИАЛАН	30
	АЖ ҮЙЛДВЭР	31
	НИЙТИЙН ТЭЭВЭР	36
	ХОТЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ	41
	ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	42

Хүснэгт 1. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн IX сард

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019
Шинээр төрсөн хүүхэд	тоо	31 235 =0.0	30 678 ↓1.8	28 173 ↓8.2	30 313 ↑7.6	30 756 ↑1.5
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, сарын эцэст	хүн	11 159 ↓19.4	10 806 ↓3.2	7 653 ↓29.2	8 917 ↑16.5	7 056 ↓20.9
Үүнээс: эмэгтэй	хүн	6 287 ↓17.1	5 872 ↓6.6	4 227 ↓28.0	4 803 ↑13.6	3 936 ↓18.1
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн	тоо	33 934 ↑152.3	33 716 ↓0.6	21 194 ↓37.1	17 195 ↓18.8	18 056 ↑5.0
Бүртгэсэн гэмт хэрэг	тоо	13 554 ↑9.8	14 037 ↑3.6	15 202 ↑8.3	20 525 ↑35.0	17 564 ↓14.4
Хэрэглээний үнийн индексийн сарын өөрчлөлт	хувь	-0.9 ↓1.9	-0.9 =0.0	0.5 ↑1.4	0.0 ↓0.5	0.0 =0.0
Төгрөгийн ам.доллартай харьцах ханш, сарын эцэст	1US\$ =₮	1 997 ↑8.5	2 287 ↑14.5	2 464 ↑7.7	2 552 ↑3.6	2 667 ↑4.5
Нийслэлийн төсвийн орлого, өссөн дүнгээр	тэрбум төгрөг	591.6 ↓1.0	611.5 ↑3.4	491.7 ↓19.6	607.0 ↑23.4	656.8 ↑8.2
Нийслэлийн төсвийн зарлага, өссөн дүнгээр	тэрбум төгрөг	600.9 ↑33.3	694.7 ↑18.1	645.9 ↓7.0	851.6 ↑31.8	898.3 ↑5.5

Тайлбар: өмнөх онтой харьцуулсан ↑, ↓ эерэг өөрчлөлтийн хувь;
 ↑, ↓ сөрөг өөрчлөлтийн хувь;
 = тогтвортой

Хүснэгт 2. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2018 оны IX сард					2019 оны IX сард				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	тоо	306	Баянгол	7 619	Налайх	54	306	Баянгол	7 804	Налайх	55
			Чингэлтэй	1 805	Багануур	47		Чингэлтэй	1 785	Багануур	48
			Сүхбаатар	677	Багахангай	32		Сүхбаатар	705	Багахангай	32
Ажилгүйчүүд хөдөлмөрийн насны 10 000 хүнд ногдох	0\000**	99	Багахангай	703	Налайх	61	81	Багахангай	560	Сүхбаатар	78
			Багануур	210	Хан-Уул	58		Багануур	166	Хан-Уул	60
			Баянзүрх	163	Баянгол	50		Налайх	108	Сонгинохайрхан	48
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	13	Багахангай	14	Багануур	10	13	Налайх	17	Баянгол	7
			Сонгинохайрхан	11	Баянгол	9		Чингэлтэй	12	Хан-Уул	7
			Хан-Уул	11	Налайх	9		Сонгинохайрхан	12	Багахангай	-
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	0\000	123	Багануур	152	Сонгинохайрхан	91	126	Баянзүрх	146	Баянгол	94
			Баянзүрх	131	Налайх	91		Сонгинохайрхан	108	Налайх	85
			Сүхбаатар	102	Багахангай	29		Чингэлтэй	99	Багахангай	17
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	71	Сүхбаатар	75	Багануур	12	73	Сүхбаатар	65	Налайх	12
			Чингэлтэй	64	Налайх	10		Чингэлтэй	59	Багануур	11
			Хан-Уул	55	Багахангай	6		Хан-Уул	53	Багахангай	7
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	218	Сүхбаатар	379	Налайх	140	180	Сүхбаатар	289	Налайх	102
			Баянзүрх	258	Багануур	97		Баянзүрх	199	Багануур	69
			Баянгол	233	Багахангай	67		Чингэлтэй	199	Багахангай	44

Тайлбар: * промилль ** продицимилль

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД

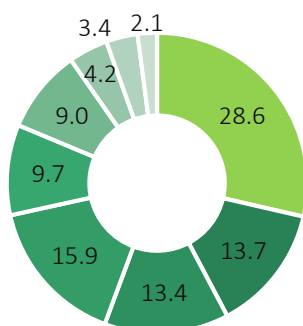
Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны захиргааны статистик мэдээгээр дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгэлтэй, ажил идэвхтэй хайж байгаа ажилгүй иргэдийн тоо нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны 9 дүгээр сард 7056 болж, өмнөх оны мөн үеэс 1861 (20.9%) хүнээр бүүрч, өмнөх сараас 164 (2.4%) хүнээр өссөн байна. Бүртгэлтэй нийт ажилгүй иргэдийн

3936 (55.8%) нь эмэгтэйчүүд байна.

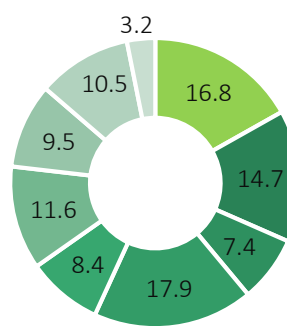
Насны бүлгээр авч үзвэл бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 2870 (40.7%) нь 25-34 насны залуучууд, 1873 (26.5%) нь 35-44 насныхан, 1453 (20.6%) нь 45-аас дээш насныхан, 860 (12.2%) нь 15-24 насныхан байна.

Зураг 1. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, дүүргээр, нийслэлийн дүнд эзлэх хувиар, IX сарын эцэст

а. Бүртгэлтэй нийт ажилгүй иргэд

б. Хөгжлийн бэрхшээлтэй, бүртгэлтэй ажилгүй иргэд

Нийслэлийн хэмжээнд бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 95 (1.3%) нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байгаа бөгөөд 47 (49.5%) нь эмэгтэйчүүд байна. Бүртгэлтэй нийт ажилгүй иргэдийн 2017 (28.6%) нь Баянзүрх, 945 (13.4%) нь Сонгинохайрхан, 1122 (15.9%) нь Баянгол, 687 (9.7%) нь Сүхбаатар, 965 (13.7%) нь Чингэлтэй, 635 (9.0%) нь Хан-Уул, 299 (4.2%) нь Багануур, 146 (2.1%) нь Багахангай, 240 (3.4%) нь Налайх дүүрэгт тус тус амьдарч байна.

Дүүргүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд 2019 оны 9 дүгээр сард ажилгүй 3237 иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан 1178 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 1895 иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан байна.

Өмнөх оны мөн үеэс шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэд 285 (9.7%) хүнээр, ажилд зуучлагдан орсон иргэд 356 (43.3%) хүнээр тус тус өсөж, ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан иргэд 419 (18.1%) хүнээр бүүрсан байна.

Зураг 2. Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад шинээр бүртгүүлсэн, ажилд зуучлагдан орсон иргэд, IX сарын эцэст

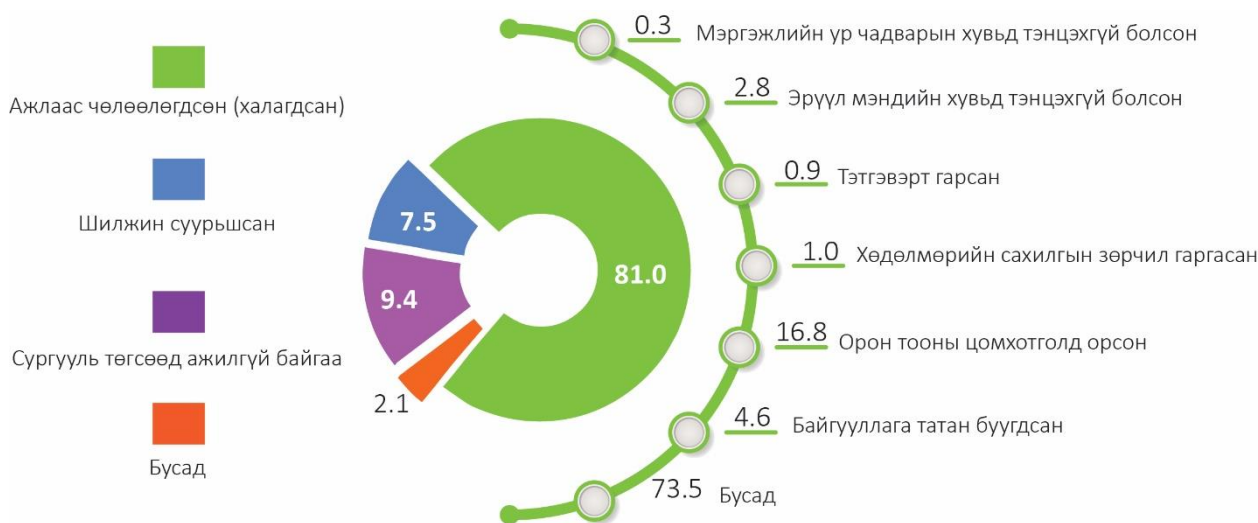
2018 IX 2 952 ➔ 822

2019 IX 3 237 ➔ 1 178

Ажилд зуучлагдан
орсон иргэд

Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад 2019 оны 9 дүгээр сард 3237 хүн шинээр бүртгүүлсэн байгааг ажил хайж буй шалтгаанаар нь авч үзвэл хамгийн их буюу 81.0 хувь нь ажлаас чөлөөлөгдсөн болон халагдсан иргэд байна.

Зураг 3. Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад ажил хайн шинээр бүртгүүлсэн иргэд, ажил хайж буй шалтгаанаар, IX сарын эцэст

Хүснэгт 3. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшнээр, IX сарын эцэст

Үзүүлэлт	Ажилгүй иргэдийн тоо			Дүнд эзлэх хувь		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Ажилгүйчүүд, бүгд	7 653	8 917	7 056	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:						
Дээд боловсролтой	3 327	3 732	3 075	43.5	41.8	43.6
Тусгай дунд боловсролтой	359	399	300	4.7	4.5	4.3
Мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой	281	322	256	3.7	3.6	3.6
Ерөнхий боловсролтой	3 628	4 413	3 367	47.4	49.5	47.7
Мэргэжилгүй	58	51	58	0.7	0.6	0.8

2019 оны 9 дүгээр сард бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс хөдөлмөр эрхлэлтийн албадаар зуучлагдан ажилд орсон 1178 хүний 215 (18.2%) нь төрийн бус байгууллагад, 55 (4.7%) нь төсөвт байгууллагад, 908 (77.1%) нь компани, нөхөрлөл, хоршоо болон бусад газарт ажилд орсон байна.

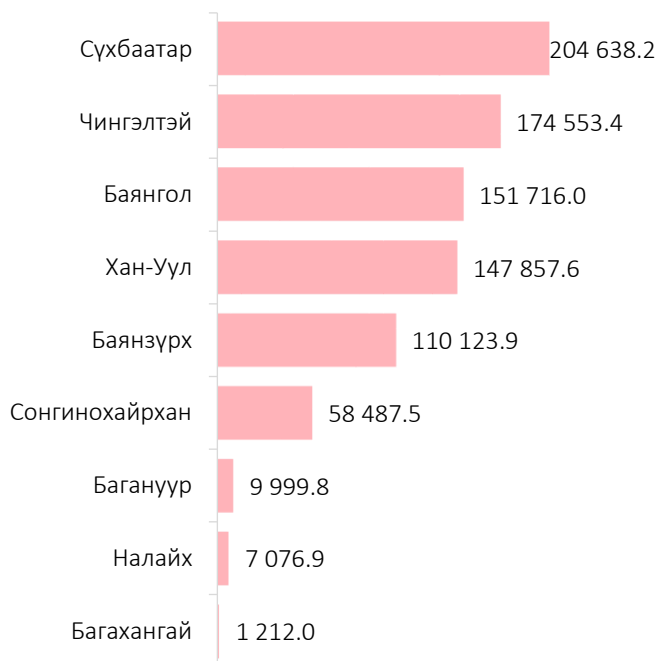

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

2019 оны эхний 9 сард нийслэлийн нийгмийн даатгалын салбарын үйлчилгээнд 29.5 мянган байгууллага, 680.0 мянган иргэн хамрагдаж, 865.7 тэрбум төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлжээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгч нийт иргэдийн 486.2 мянга (71.5%) нь аж ахуйн нэгж байгууллагын, 114.0 мянга (16.8%) нь төсөвт байгууллагын, 79.9 мянга (11.7%) нь сайн дурын даатгуулагчид байна. Даатгуулагчийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 47.5 мянган (7.5%) даатгуулагчаар өссөн байна.

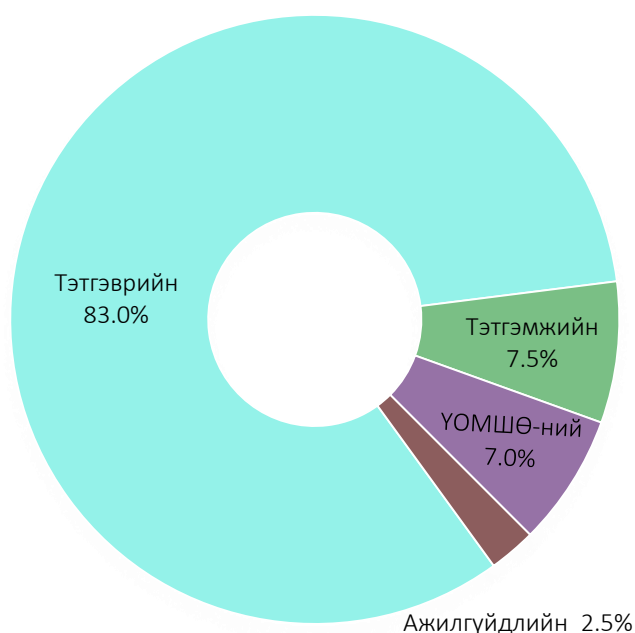
Зураг 4. Даатгалын сангийн орлого, сая төгрөг

Нийслэл, дүүргийн нийгмийн даатгалын байгууллагууд 2019 оны эхний 9 сард нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөөг 9.3 хувиар давуулан биелүүлж, нийгмийн даатгалын санд нийт 865.7 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 189.1 тэрбум (27.9%) төгрөгөөр өссөн байна.

Нийгмийн даатгалын санд хуримтлуулсан нийт шимтгэлийн орлогын 78.6 хувь нь тэтгэврийн даатгалын санд, 10.1 хувь нь тэтгэмжийн даатгалын санд, 9.2 хувь нь үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний (ҮОМШӨ) даатгалын санд, 2.1 хувь нь ажилгүйдлийн даатгалын санд тус тус төвлөрчээ.

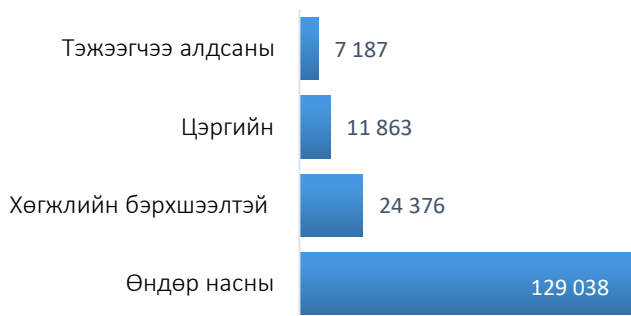
Зураг 5. Даатгалын сангийн зарлага, хувиар

2019 оны эхний 9 сард нийслэлийн нийгмийн даатгалын сангаас даатгуулагч, иргэдэд 1014.6 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгожээ. Нийгмийн даатгалын сангийн нийт зарлагын 83.0 хувийг тэтгэврийн, 7.5 хувийг тэтгэмжийн, 7.0 хувийг ҮОМШӨ-ний, 2.5 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сангаас олгосон байна.

Нийслэлийн нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 2019 оны эхний 9 сард өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 22.1 хувиар өссөнөөс ажилгүйдлийн даатгалын сангийн зарлага хамгийн их буюу 25.2 хувиар, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн зарлага хамгийн бага буюу 10.9 хувиар өссөн байна.

Зураг 6. Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчдын тоо

2019 оны эхний 9 сард тэтгэврийн даатгалын сангаас 842.4 тэрбум төгрөгийн зарлага гаргаснаас өндөр насны тэтгэвэр авагч 129.0 мянган хүнд 474.9 тэрбум (56.4%) төгрөгийг, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тэтгэвэр авагч 24.4 мянган хүнд 61.8 тэрбум (7.3%) төгрөгийг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагч 7.2 мянган хүнд 19.2 тэрбум (2.3%)

төгрөгийг, цэргийн тэтгэвэр авагч 11.8 мянган хүнд 67.2 тэрбум (8.0%) төгрөгийг тус тус олгосон байна.

Тэтгэврийн даатгалын сангийн зарлагын 26.0% буюу 219.3 тэрбум төгрөгийг бусад зардалд зарцуулжээ.

Тэтгэмжийн даатгалын сангаас хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан 59.5 мянган хүнд 9.2 тэрбум төгрөгийн, жирэмсэн болон амаржсан 27.9 мянган эхэд 43.9 тэрбум төгрөгийн, 4.2 мянган иргэний ар гэрт 4.2 тэрбум төгрөгийн оршуулгын тэтгэмжийг тус тус олгож, 18.9 тэрбум төгрөгийг бусад зардалд зарцуулсан байна.

ЭРҮҮЛ МЭНД

2019 оны эхний 9 сард 30756 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 443 (1.5%) хүүхдээр олон байна. Төрсөн нийт хүүхдийн 6050 (19.7%) нь бусад аймгийн харьяат эхчүүдээс мэндэлжээ.

2019 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн эмнэлэгт шинээр мэндэлсэн бүх хүүхдэд регистрийн дугаар олгох ажлыг улсын хэмжээнд эхлүүлсэн бөгөөд 2019 оны эхний 9 сард 30756 хүүхдэд регистрийн дугаар олгожээ.

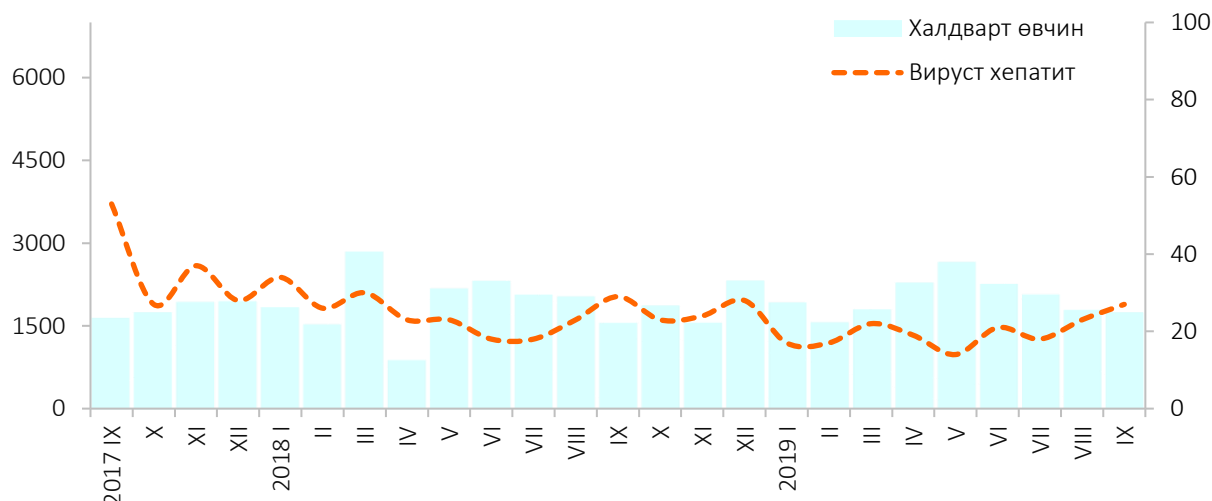
Хүснэгт 4. Төрсөн хүүхэд, эх, хүүхдийн эндэгдэл, жил бүрийн эхний 9 сард

Үзүүлэлт	2017 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	$\frac{2019}{2018}$ %
Амаржсан эхийн тоо	27 942	30 053	30 490	101.5
Амьд төрсөн хүүхэд	28 173	30 313	30 756	101.5
Эхийн эндэгдэл	8	8	7	87.5
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	380	404	393	97.3
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	13.5	13.3	12.8	96.2

Нялхсын эндэгдлийн 63 (16.0%) нь Баянзүрх, 63 (16.0%) нь Сонгинохайрхан, 32 (8.1%) нь Чингэлтэй, 29 (7.4%) нь Баянгол, 25 (6.4%) нь Хан-Уул, 24 (6.1%) нь Сүхбаатар, 11 (2.8%) нь Налайх, 4 (1.0%) нь Багануур, 142 (36.2%) нь бусад аймгийн харьяат байна.

Нийслэлд 2019 оны эхний 9 сард 18056 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 861 (5.0%) хүнээр, 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 3.3 продицимилээр түс түс өссөн байна.

Зураг 7. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид, сараар

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 3694 (20.5%) нь цусан суулга, 4841 (26.8%) нь салхин цэцэг, 2493 (13.8%) нь тэмбүү, 1656 (9.2%) нь сүрьеэ, 931 (5.2%) нь гар хөл амны өвчин, 1165 (6.5%) нь трихомониаз, 1321 (7.3%) нь гонококкт халдвар, 561 (3.1%) нь улаан эсэргэнэ, 229 (1.3%) нь сальмонеллёз, 659 (3.6%) нь хоолны хордлого, 178 (1.0%) нь вируст гепатит, 29 (0.2%) нь гахайн хавдар өвчнөөр өвчлөгчид түс түс эзэлсэн байна.

Хүснэгт 5. Нийслэлд гарсан халдварт өвчин, жил бүрийн эхний 9 сард

Төрөл	Хэмжих нэгж	2017 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	Өсөлт, бууралт 2019/2018	
					тоо/пункт	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	бодит тоо	21 194	17 195	18 056	861	105.0
	10000 хүнд	155.5	122.9	126.2	3.3	
Үүнээс:						
Вируст гепатит	бодит тоо	235	224	178	-46	79.5
	10000 хүнд	1.7	1.6	1.2	-0.4	
Цусан суулга	бодит тоо	2 473	4 083	3 694	-389	90.5
	10000 хүнд	18.1	29.2	25.8	-3.4	
Салхин цэцэг	бодит тоо	4 827	3 315	4 841	1 526	146.0
	10000 хүнд	35.4	23.7	33.8	10.1	
Гахай хавдар	бодит тоо	90	131	29	-102	22.1
	10000 хүнд	0.7	0.9	0.2	-0.7	
Сальмонеллөз	бодит тоо	117	266	229	-37	86.1
	10000 хүнд	0.9	1.9	1.6	-0.3	
Улаан эсэргэнэ	бодит тоо	1 353	600	561	-39	93.5
	10000 хүнд	9.9	4.3	3.9	-0.4	
Хоолны хордлого	бодит тоо	76	249	659	410	2.6*
	10000 хүнд	0.6	1.8	4.6	2.8	
Ёлом	бодит тоо	142	80	82	2	102.5
	10000 хүнд	1.0	0.6	0.6	0	
Бруцеллөз	бодит тоо	25	10	13	3	130.0
	10000 хүнд	0.2	0.1	0.1	0	
Гар хөл амны өвчин	бодит тоо	3 615	1 502	931	-571	62.0
	10000 хүнд	26.5	10.7	6.5	-4.2	
Тэмбүү	бодит тоо	2 312	2 023	2 493	470	123.2
	10000 хүнд	17.0	14.5	17.4	2.9	
Гонококкт халдвар	бодит тоо	1 314	1 346	1 321	-25	98.1
	10000 хүнд	9.6	9.6	9.2	-0.4	
Трихомониаз	бодит тоо	1 508	1 506	1 165	-341	77.4
	10000 хүнд	11.1	10.8	8.1	-2.7	
Сүрьеэ	бодит тоо	1 810	1 620	1 656	36	102.2
	10000 хүнд	13.3	11.6	11.6	0	
ДОХ	бодит тоо	21	16	12	-4	75.0
	10000 хүнд	0.2	0.1	0.1	0	

* дахин

АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2019 оны 9 дүгээр сард дунджаар 13.7°C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 5.4°C-аар дулаан байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 29.9°C, хамгийн хүйтэн хэм 0.7°C, хур тунадасны нийлбэр 14.0 мм, салхины үнэмлэхүй их хурд 20 метр секунд хүрч, шороон болон цасан шуургатай өдөр бүртгэгдээгүй байна.

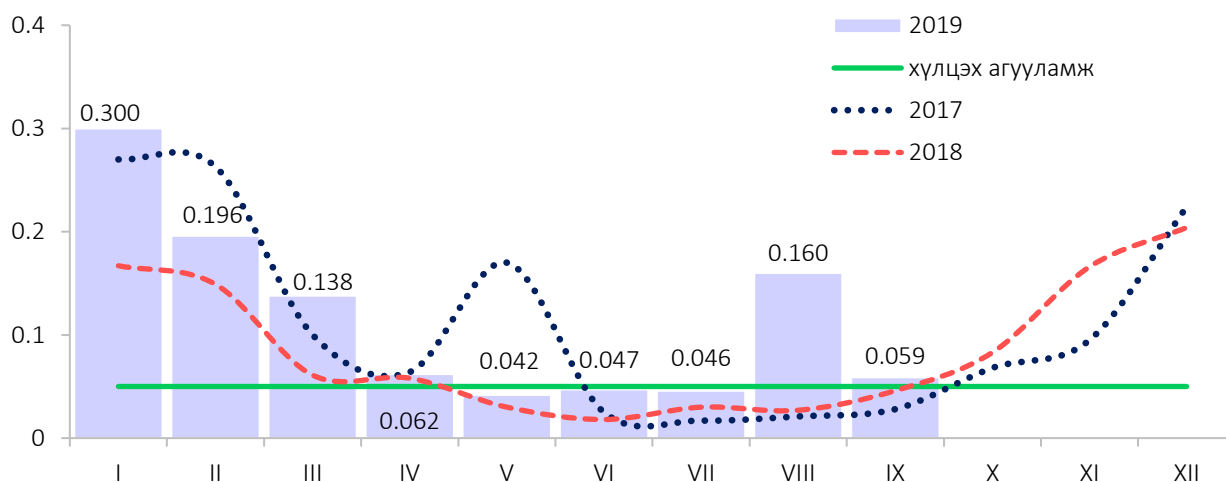
Хүснэгт 6. Агаарын бохирдолт, мг/м³, IX сард¹

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO ₂	0.050	326	0.059	4	0.011
Азотын давхар исэл	NO ₂	0.050	275	0.096	56	0.031
Тоосжилт	PM ₁₀	0.100	289	0.389	109	0.105
	PM _{2.5}	0.050	177	0.055	2	0.022
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл ²	CO	10.000	343	3.844	-	0.619
Озон	O ₃	0.100	336	0.095	-	0.028

2019 оны 9 дүгээр сард 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж Мишээл экспо төв орчимд 11 удаа, Баруун дөрвөн зам орчимд 4 удаа, I хороолол орчимд 8 удаа, XIII хороолол орчимд 16 удаа, 32-ын тойрог орчимд 20 удаа, Хар хорин зах орчимд 23 удаа, Нисэх орчимд 8 удаа, Толгойт орчимд 3 удаа, Баянхошуу орчимд 9 удаа, Амгалан орчимд 8 удаа агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээнээс давжээ.

Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын дундаж агууламж 2019 оны 9 дүгээр сард өмнөх оны мөн үеэс хүхэрлэг хий 0.005 мг/м³ (2.0 дахин их), азотын давхар исэл 0.006 мг/м³ (24.4%), PM₁₀ тоосонцор 0.032 мг/м³ (44.4%)-аар тус тус их байсан байна.

Зураг 8. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн агууламж, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

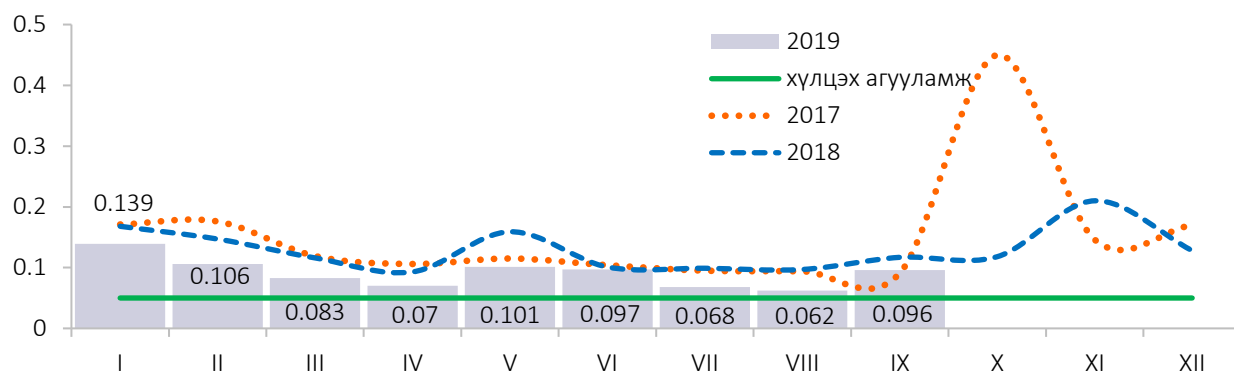

¹ Эх үүсвэр: Цаг уур, орчны шинжилгээний газар

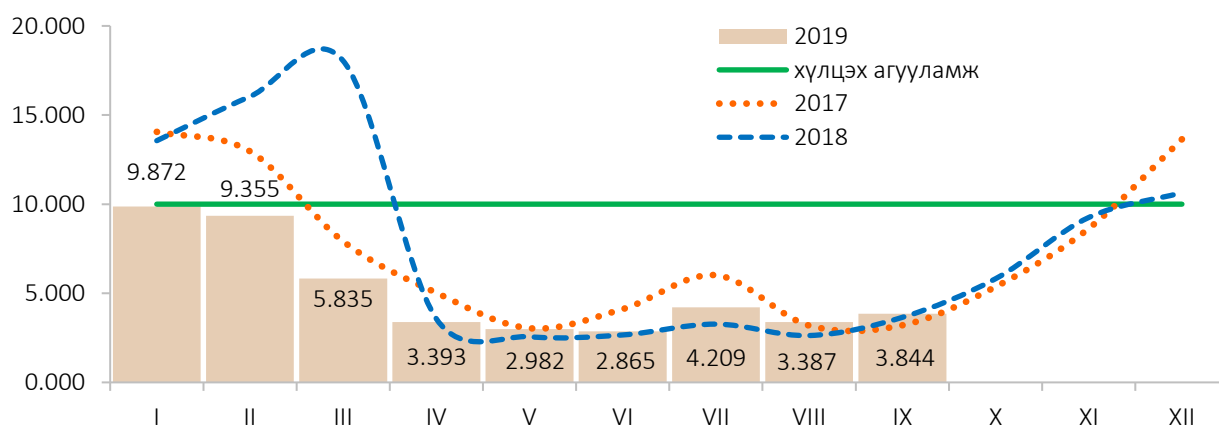
² 8 цагийн дундаж

³ Багануур, Багахангай, Налайх дүүрэгт агаарын бохирдол хэмжих харуул цэг байхгүй.

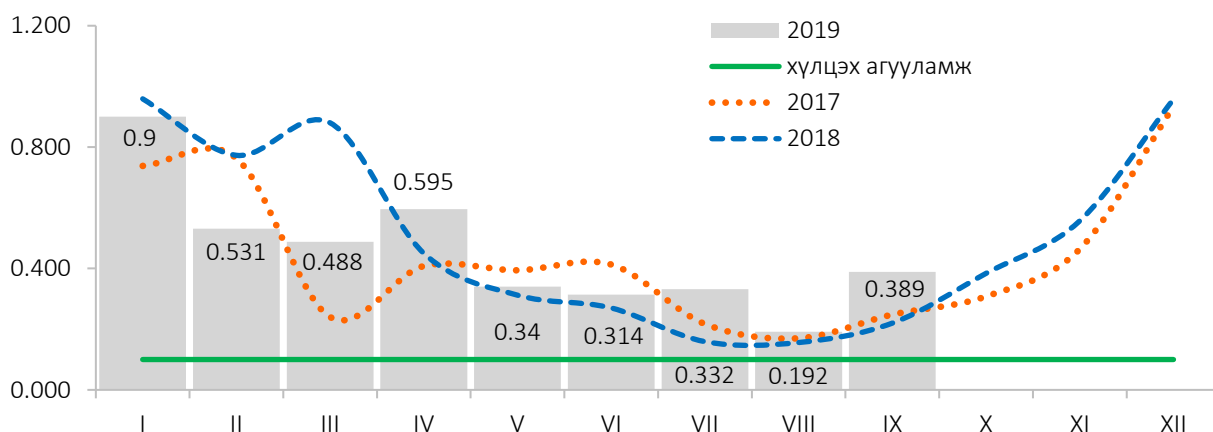
Зураг 9. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь азотын давхар ислийн агууламж, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

Зураг 10. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь нүүрстөрөгчийн дутуу исэл, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

Зураг 11. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2019 оны 9 дүгээр сарын 4, 5-ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Налайх харуул цэгийн орчимд хэвийн, Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд амоны азот 7.4 дахин, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 1.3 дахин, эрдэс фосфор 1.7 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж, Туул голын ус бохирдолтой байна.

Хүснэгт 7. Нийслэлийн гадаргын усны найрлага, мг/м³, IX сард⁴

Үзүүлэлт		Стандарт хэмжээ	“Түүл-Налайх” харуул цэг		“Түүл-Сонгино доод” харуул цэг	
			Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂	≥6	8.39	Хэвийн	4.47	0.7 дахин
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BXX ₅	≤ 3	2.5	Хэвийн	4.0	1.3 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	≤ 0.02	0.001	Хэвийн	0.028	1.4 дахин
Амоны азот	NH ₄	≤0.5	0.09	Хэвийн	3.7	7.4 дахин
Эрдэс фосфор	P	≤0.1	0.002	Хэвийн	0.172	1.7 дахин

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 9 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 307 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 45.6 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхайн зөрчил, 26.4 хувийг газрын зөрчил, 2.6 хувийг ан агнууртай холбоотой зөрчил, 10.4 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний зөрчил, 7.5 хувийг геодези зураг зүй, кадастрын зөрчил, 7.5 хувийг бусад төрлийн зөрчил түс түс эзэлсэн байна. 2019 оны эхний 9 сард илрүүлсэн нийт зөрчилд 210.1 сая төгрөгийн торгууль ногдуулжээ.

Хүснэгт 8. Байгаль орчны зөрчил, төрлөөр, оны эхний 9 сард⁵

Илрүүлсэн зөрчил, төрлөөр	2018 I-IX			2019 I-IX		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	485	207	119.5	322	307	210.1
Ой	14	7	3.0	-	-	-
Ан, агнуур	25	7	0.15	9	8	10.8
Газрын	184	75	30.0	81	81	72.4
Ус	9	2	1.0	-	-	-
Ургамал, хөрсний бохирдол	14	13	3.5	-	-	-
Агаар, химийн хорт бодис	55	10	14.8	1	1	5
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	84	22	13.7	140	140	62.5
Геодези зураг зүй, кадастр	55	32	13.1	23	23	6.6
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	34	34	39.0	32	32	29.8
Бусад	11	5	1.3	36	22	23

⁴ Эх үүсвэр: Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори

⁵ Нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газрын Байгаль орчин, геологи, уул уурхайн хяналтын хэлтэс

Хүснэгт 9. Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж, мг/м³, IX сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл- Экспо- төв	Баруун дөрвөн зам	I хороолол	XIII хороолол	32-ын тойрог	Офицеруу- дын ордон	Хархорин зах	Ургах наран хороолол	Нисэх	Толгойт	Зурагт	Амгалан	Дамба- даржаа	Баянхошуу	Хайлааст
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.006	0.01	0.017	0.006	0.005	0.001	0.009	0.000	0.000	0	0.021	0.037	0.001	0.013	0.001
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.018	0.034	0.032	0.019	0.017	0.005	0.016	0.000	0.000	0.000	0.034	0.059	0.004	0.022	0.003
		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	17.0	0.0	0.0	0.0
	Хэмжилтийн тоо	24	29	23	30	29	29	29	0	0	0	29	23	27	25	29
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	0	0.059	0.032	0.072	0	0.022	0.034	0.000	0.014	0.017	0.029	0.000	0.017	0.000	0.013
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.000	0.081	0.052	0.096	0.000	0.046	0.051	0.000	0.023	0.023	0.049	0.000	0.048	0.000	0.051
		0.0	77.0	4.0	100.0	0.0	0.0	7.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.0
	Хэмжилтийн тоо	0	30	25	30	0	30	29	0	16	29	30	0	27	0	29
Нүүрс төрөгчийн дугуй исэл, CO ^{**}	Дундаж	0	0.811	0.693	0	0.425	0	0.545	0.000	0	0.000	0.000	0.000	0	0.000	0
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.000	1.666	1.533	0	0.853	0.000	3.844	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Хэмжилтийн тоо	0	88	77	0	89	0	89	0	0	0	0	0	0	0	0
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.097	0.072	0.107	0.126	0.119	0	0.151	0.000	0.133	0.061	0.078	0.088	0	0.189	0.044
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.254	0.117	0.192	0.221	0.214	0.000	0.272	0.000	0.301	0.123	0.138	0.150	0.000	0.389	0.083
		46.0	13.0	50.0	70.0	69.0	0.0	79.0	0.0	50.0	10.0	27.0	35.0	0.0	64.0	0.0
	Хэмжилтийн тоо	24	30	16	23	29	0	29	0	16	29	30	23	0	14	26
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	0.000	0.000	0.021	0.022	0	0	0	0	0.028	0.021	0.022	0.021	0	0.021	0
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.000	0.000	0.045	0.044	0.000	0.000	0.000	0.000	0.055	0.039	0.033	0.033	0.000	0.042	0.000
		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Хэмжилтийн тоо	0	0	19	30	0	0	0	0	16	29	30	23	0	30	0
Озон O ₃ ^{**}	Дундаж	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
	Хамгийн их XXX*-с давсан хувь	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Хэмжилтийн тоо	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

*Хүлцэх хэм хэмжээ,

**CO, O₃ -ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон

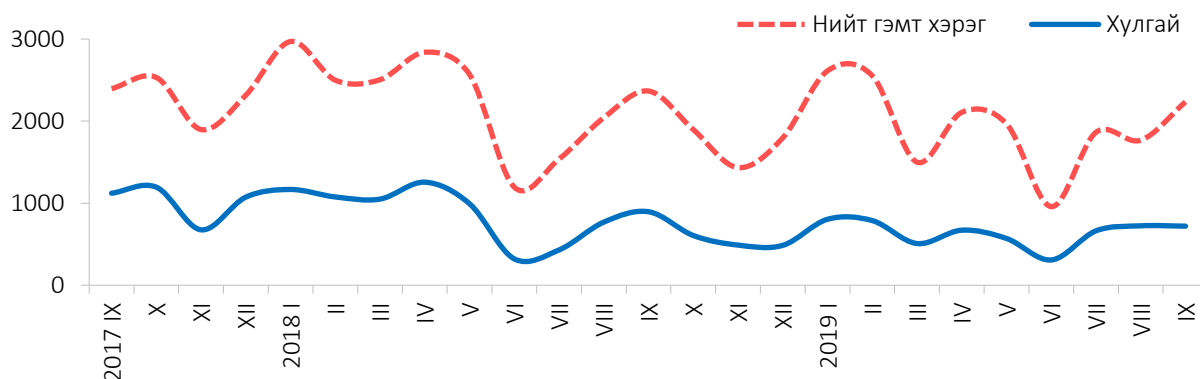

ГЭМТ ХЭРЭГ

Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 9 сард 17564 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2961 (14.4%) хэргээр бүүрсан байна. Гэмт хэргийн илрүүлэлт 29.9 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7.2 пунктээр өсөв.

Гэмт хэргийн улмаас 3889 хүн гэмтэж осолдон, 364 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 195.1 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулсны 21.0 тэрбум (10.8%) төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлжээ.

Зураг 12. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сараар

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 32.8 хувийг хулгайн, 22.8 хувийг хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг, 20.5 хувийг залилан, 3.8 хувийг дээрмийн, 2.9 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 1.6 хувийг бусдын хөрөнгө ашиглах, 1.3 хувийг хүчин, 1.3 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 0.5 хувийг хүн амины, 0.1 хувийг танхайн, 12.4 хувийг бусад гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 10. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, төрлөөр, жил бүрийн эхний 9 сард

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өсөлт, бууралт, 2019/2018	
	2017 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	15 202	20 525	17 564	-2 961	85.6
Хүний амь	74	75	87	12	116.0
Хүчин	146	229	221	-8	96.5
Дээрэм	580	1 175	675	-500	57.4
Хулгай	5 723	7 958	5 756	-2 202	72.3
Булаалт	52	⁶	-	-	-
Залилан	1 685	3 468	3 599	131	103.8
Хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг	3 747	4 675	4 001	-674	85.6
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	595	412	509	97	123.5
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	385	208	237	29	113.9
Ашиглах	145	292	288	-4	98.6
Танхайрах	576	27	22	-5	81.5
Бусад	1 494	2 006	2 169	163	108.1

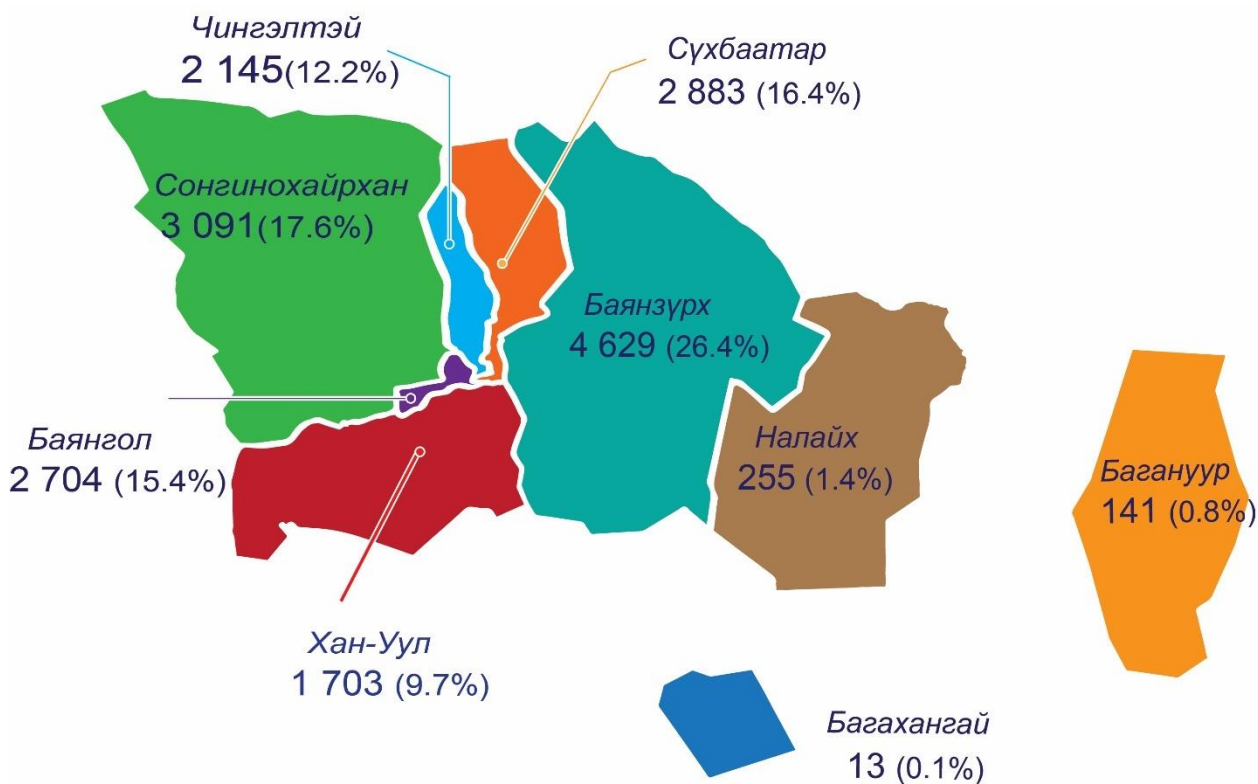
⁶ Монгол Улсын Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор бусдын эд хөрөнгийг булаах гэсэн үзүүлэлтийг гэмт хэргийн бүртгэлд тооцохгүй болсон.

2019 оны эхний 9 сард 56092 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 15491 (38.2%) хүнээр өссөн байна.

Хүснэгт 11. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, дүүргээр, жил бүрийн эхний 9 сард

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			Өсөлт, бууралт 2019/2018	
	2017 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	15 202	20 525	17 564	-2 961	85.6
Багануур	197	196	141	-55	71.9
Багахангай	31	19	13	-6	68.4
Баянгол	2 158	3 546	2 704	-842	76.3
Баянзүрх	4 002	6 012	4 629	-1 383	77.0
Налайх	350	351	255	-96	72.6
Сонгинохайрхан	2 723	2 947	3 091	144	104.9
Сүхбаатар	2 537	3 634	2 883	-751	79.3
Хан-Уул	1 929	2 125	1 703	-422	80.1
Чингэлтэй	1 275	1 695	2 145	450	126.5

Зураг 13. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, дүүрэг, хувиар, 2019 оны эхний 9 сард

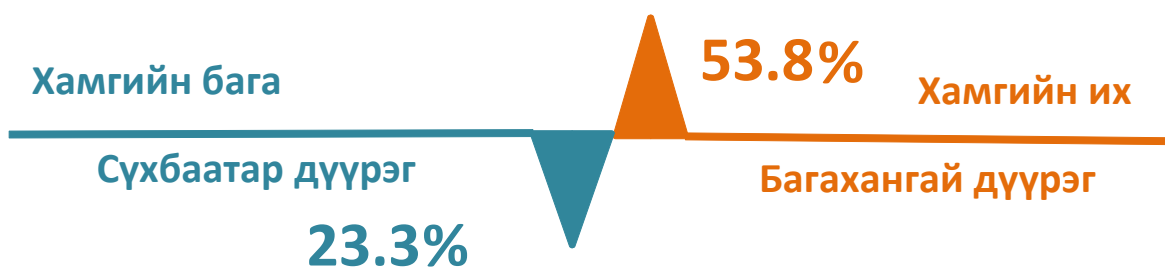
2019 оны эхний 9 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 14174 (80.7%) нь хөнгөн хэрэг, 3390 (19.3) нь хүнд хэрэг эзэлж байна.⁷

⁷ Монгол Улсын Эрүүгийн тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор гэмт хэргийг хөнгөн, хүнд гэж 2 ангилдаг болсон.

Хүснэгт 12. Гэмт хэрэг бүртгэгдэх үед сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хэргийн тоо, дүүргээр, 2019 оны эхний 9 сард

Дүүрэг	Сэжигтэн тодорхойгүй хэргийн тоо	Үүнээс:	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
		Сэжигтнийг илрүүлж ял сонгосон	
Нийслэлийн дүн	16 983	5 081	29.9
Багануур	129	71	55.0
Багахангай	13	7	53.8
Баянгол	2 627	759	28.9
Баянзүрх	4 457	1 244	27.9
Налайх	242	94	38.8
Сонгинохайрхан	3 024	1 112	36.8
Сүхбаатар	2 780	648	23.3
Хан-Уул	1 631	444	27.2
Чингэлтэй	2 080	702	33.8

Зураг 14. Гэмт хэргийн илрүүлэлт, 2019 оны эхний 9 сард

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо 6244 болж, өмнөх оны мөн үеэс 383 (6.5%) хүнээр өссөн байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 1561 (25.0%) нь согтуугаар, 698 (11.2%) нь гэмт хэргийг бүлэглэн үйлджээ. Сэжигтэн, яллагдагчийн 503 (8.1%) нь хүүхэд, 968 (15.5%) нь эмэгтэйчүүд байв.

Хүснэгт 13. Бүртгэгдсэн хулгайн гэмт хэрэг, дүүргээр, жил бүрийн эхний 9 сард

Дүүрэг	Хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүгд			Үүнээс:		
				Хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2017 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2017 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
Нийслэлийн дүн	5 723	7 958	5 756	5 014	6 603	5 182
Багануур	56	54	30	51	50	25
Багахангай	4	5	2	2	5	2
Баянгол	519	1 204	783	390	927	675
Баянзүрх	1 690	2 540	1 644	1 464	1 968	1 462
Налайх	120	138	73	107	130	70
Сонгинохайрхан	1 125	1 229	1 174	1 038	1 146	1 115
Сүхбаатар	954	1 450	880	825	1 147	799
Хан-Уул	433	547	457	396	498	393
Чингэлтэй	822	791	713	741	732	641

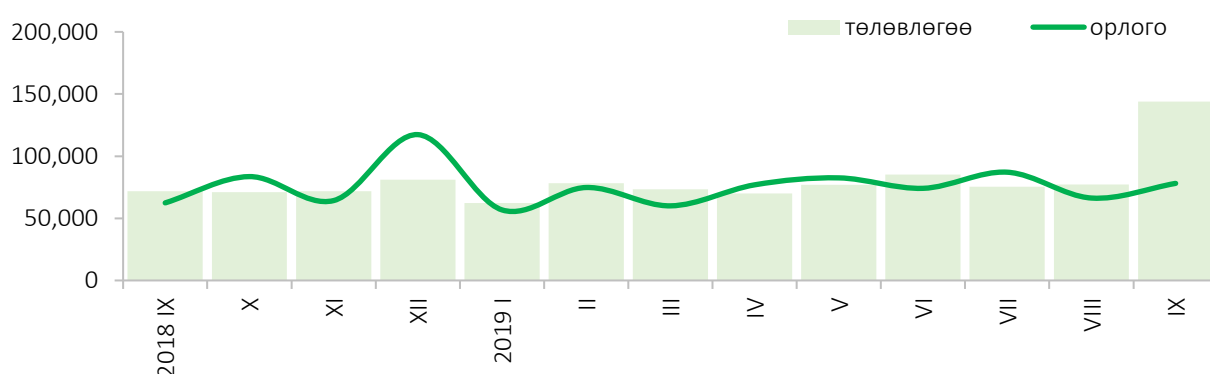
НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2019 оны эхний 9 сард 656.8 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 86.0 тэрбум төгрөгөөр (11.6%) дутуу бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 90.1 хувийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 9.9 хувийг татварын бус орлого эзэлж байна.

2019 оны эхний 9 сард нийслэлийн татварын орлого 592.0 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 36.4 тэрбум төгрөгөөр (5.8%), татварын бус орлого 64.8 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 49.6 тэрбум төгрөгөөр (43.4%) тус тус дутуу бүрдсэн байна.

Орлогын албан татвар төлөвлөснөөс 23.2 тэрбум төгрөгөөр, хөрөнгийн албан татвар төлөвлөснөөс 5.1 тэрбум төгрөгөөр, бусад татвар, төлбөр, хураамжийн орлого төлөвлөснөөс 8.1 тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрджээ.

Зураг 15. Төсвийн орлого, сая төгрөг

Хүснэгт 14. Нийслэлийн төсвийн орлого, дүүргээр, сая төгрөг

Дүүрэг	Үүнээс:								
	Төсвийн орлого			Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Бүгд	Биелэлт хувиар	Зөрүү	Бүгд	Биелэлт хувиар	Зөрүү	Бүгд	Биелэлт хувиар	Зөрүү
Нийслэлийн дүн	656 800.4	88.4	-86 035.5	592 046.9	94.2	-36 395.4	64 753.6	56.6	-49 640.1
Багануур	1 592.5	124.6	314.9	924.4	116.8	132.8	668.1	137.5	182.1
Багахангай	263.1	155.8	94.2	86.3	161.4	32.8	176.8	153.2	61.4
Баянгол	21 463.6	101.5	321.5	19 176.6	101.8	342.1	2 287.1	99.1	- 20.6
Баянзүрх	25 352.2	111.4	2 590.4	24 031.9	108.9	1 958.6	1 320.4	191.7	631.8
Налайх	1 954.8	143.5	593.0	1 416.9	143.3	427.9	538.0	144.3	165.1
Сонгинохайрхан	12 233.6	95.3	- 608.2	11 220.7	99.0	- 118.7	1 013.0	67.4	- 489.4
Сүхбаатар	56 248.8	100.1	69.1	55 032.6	101.2	671.7	1 216.1	66.9	- 602.7
Хан-Уул	27 817.7	103.4	907.4	24 075.9	96.8	- 788.1	3 741.8	182.9	1 695.5
Чингэлтэй	37 154.3	80.9	-8 757.8	34 439.2	78.2	-9 577.7	2 715.1	143.3	819.9
Хотын шууд	472 719.8	85.3	-81 560.0	421 642.5	93.5	-29 476.8	51 077.3	49.5	-52 083.2

Хүснэгт 15. Нийслэлийн төсвийн орлого, сая төгрөг

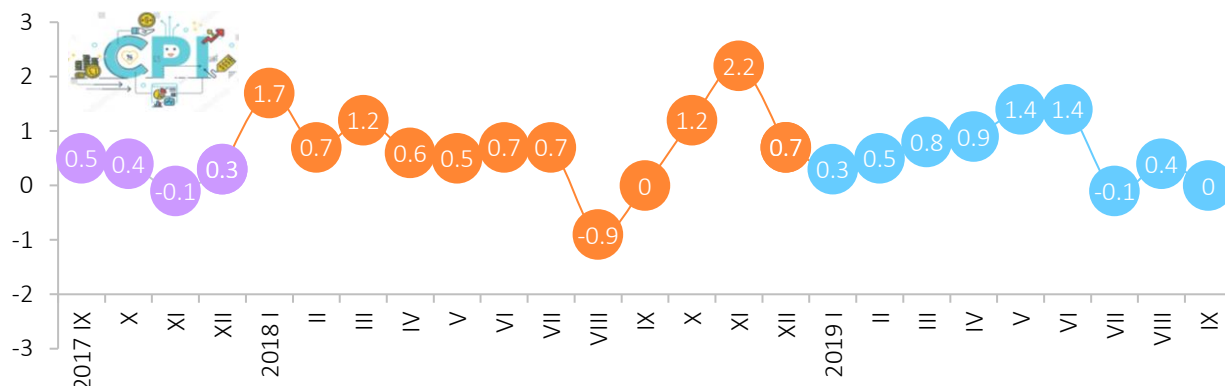
Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	ТБ %	Зөрүү, сая төгрөг
Нийт орлого	742 836.0	656 800.4	88.4	-86 035.5
1. Татварын орлого	628 442.3	592 046.9	94.2	-36 395.4
Орлогын албан татвар	465 462.3	442 250.2	95.0	-23 212.1
Хувь хүний орлогын албан татвар	490 962.3	463 155.0	94.3	-27 807.2
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	355 208.8	322 031.9	90.7	-33 176.9
Үйл ажиллагааны орлогын	16 664.0	22 749.7	136.5	6 085.7
Хөрөнгийн орлого	62 182.9	66 290.0	106.6	4 107.1
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	13 751.2	2 372.7	17.3	-11 378.5
Шууд бус орлого	43 155.4	49 710.8	115.2	6 555.4
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-25 500.0	-20 904.8	82.0	4 595.2
Хөрөнгийн албан татвар	75 604.7	70 472.2	93.2	-5 132.5
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	48 141.9	44 492.6	92.4	-3 649.4
Бууны албан татвар	324.5	163.1	50.3	- 161.4
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	27 138.3	25 816.6	95.1	-1 321.7
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	87 375.3	79 324.4	90.8	-8 050.9
Улсын тэмдэгтийн хураамж	29 937.8	21 272.9	71.1	-8 664.9
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	128.2	127.0	99.0	- 1.2
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	11 138.3	8 339.6	74.9	-2 798.7
Газрын төлбөр	37 500.0	42 531.9	113.4	5 031.9
Усны төлбөр	2 866.7	2 203.5	76.9	- 663.2
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны	27.0	34.2	126.8	7.2
Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	-	6.1	-	6.1
Нийслэл хотын албан татвар	5 777.3	4 809.2	83.2	- 968.0
2. Татварын бус орлого	114 393.7	64 753.6	56.6	-49 640.1
Нийтлэг татварын бус орлого	54 293.7	64 753.6	119.3	10 459.9
Хувьцаа ногдол ашиг, Хүүгийн орлого	390.0	389.3	99.8	- 0.7
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	10 837.3	8 278.7	76.4	-2 558.5
Торгуулийн орлого	28 263.7	41 501.6	146.8	13 237.9
Түрээсийн орлого	1 290.0	1 344.6	104.2	54.6
Бусад нэр заагдаагүй орлого	13 512.7	13 239.2	96.8	- 417.7
Хөрөнгийн орлого	60 100.0	-	-	-60 100.0
Өмч хувьчлалын орлого	60 100.0	-	-	-60 100.0

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

2019 оны 9 дүгээр сарын хэрэглээний үнийн индекс 2018 оны эцэстэй харьцуулахад 6.0 хувиар, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10.5 хувиар өсөж, өмнөх 8 дугаар сартай харьцуулахад тогтвортой байлаа.

Зураг 18. Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс 2019 оны 9 дүгээр сард өмнөх оны эцэстэй харьцуулахад 6.0 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ 14.0 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ 2.3 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 6.7 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн үнэ 1.1 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 2.2 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 2.5 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.2 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 17.9 хувь, боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 7.0 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 9.5 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 4.0 хувиар түс түс өссөн нь нөлөөлжээ.

Хүснэгт 17. Хэрэглээний үнийн индекс, барааны бүлгээр

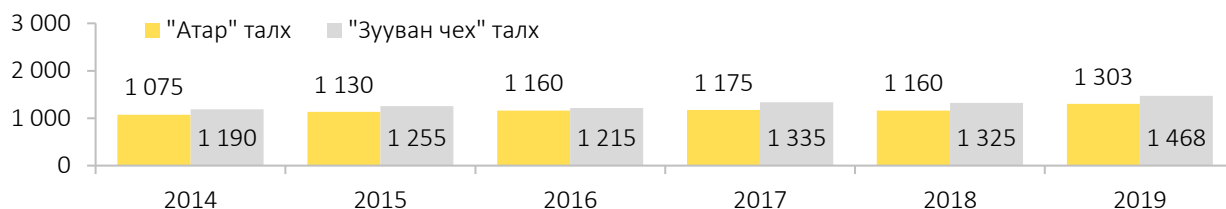
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2018-IX</u> 2017-IX	<u>2019-IX</u> 2018-IX	<u>2019-IX</u> 2018-XII	<u>2019-IX</u> 2019-VIII
Ерөнхий индекс	105.9	110.5	106.0	100.0
Хүнсний бараа, ундаа, ус	103.5	118.1	114.0	99.7
Согтууруулах ундаа, тамхи	109.2	103.4	102.3	100.1
Хувцас, бөс бараа, гутал	100.8	113.5	106.7	100.3
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	115.2	113.0	101.1	100.4
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	107.3	104.1	102.2	100.3
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	117.5	105.4	102.5	100.3
Тээвэр	104.9	101.1	97.4	99.7
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	98.3	100.2	100.2	100.1
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	113.5	120.9	117.9	100.1
Боловсролын үйлчилгээ	106.8	107.0	107.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр	103.6	112.7	109.5	100.2
Бусад бараа, үйлчилгээ	105.7	106.6	104.0	100.2

2019 оны 9 дүгээр сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 344 нэрийн бараа, үйлчилгээний 28.0 хувийнх нь үнэ өсөж, 6.0 хувийнх нь үнэ буурч, 66.0 хувийн бараа үйлчилгээний үнэ өмнөх сартай харьцуулахад тогтвортой байв.

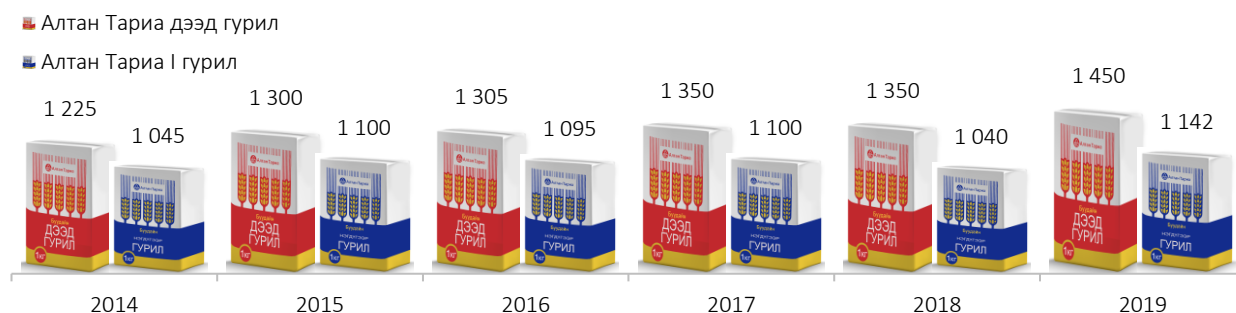
Хүснэгт 18. Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн сарын индекс, /**зөрөг**, **сөрөг**/

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт %	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, ундаа, ус	0.3	Хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнийн бууралт нь хүнсний ногооны үнэ 6.7 хувиар буурсантай холбоотой байв.
Согтууруулах ундаа, тамхи	0.1	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд архи, спиртны бүлгийн үнэ 0.2 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлсөн байна.
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.3	Хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнийн өсөлтөд хөвөн, бөс барааны бүлгийн үнэ 1.7 хувиар, бүх төрлийн хувцасны бүлгийн үнэ 0.2 хувиар, жижиг эдлэл, хэрэгслийн бүлгийн үнэ 3.0 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	0.4	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн үнийн өсөлт нь орон сууцны урсгал засварын бараа, материалын үнэ 0.4 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	0.3	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд гэр ахуйн оёмол, нэхмэл эдлэлийн бүлгийн үнэ 0.2 хувиар, гэр ахуйн шилэн эдлэл, сав суулганы бүлгийн үнэ 0.3 хувиар, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 0.4 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	0.3	Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнийн өсөлтөд эм, тарианы бүлгийн үнэ 0.5 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлсөн байна.
Тээвэр	0.3	Энэ бүлгийн үнийн бууралтад унадаг дугуйны үнэ 4.4 хувиар, агаарын зорчигч тээврийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 5.1 хувиар буурсан нь нөлөөлөв.
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	0.1	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн үнийн өсөлтөд телефон аппарат, факсын хэрэгслийн үнэ 2.4 хувиар өссөн нь нөлөөлжээ.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.1	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнийн өсөлтөд тоглоомын бүлгийн үнэ 2.8 хувиар, бичгийн болон зургийн хэрэгслийн үнэ 0.2 хувиар өссөн нь нөлөөлсөн байна.
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	0.2	Энэ бүлгийн үнийн өсөлтөд ресторан, кафе, бусад зоогийн газрын үйлчилгээний үнэ 0.4 хувиар өссөн нь нөлөөлсөн байна.
Бусад бараа, үйлчилгээ	0.2	Бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнийн өсөлтөд гоо сайхны хэрэгцээнд зориулсан бусад эд зүйлсийн үнэ 0.2 хувиар, хувь хүний бусад эд зүйлсийн үнэ 0.6 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.

Зураг 19. Нэг ширхэг талхны дундаж үнэ, IX сард, төгрөг

Зураг 20. Нэг килограмм савласан гурилын дундаж үнэ, IX сард, төгрөг

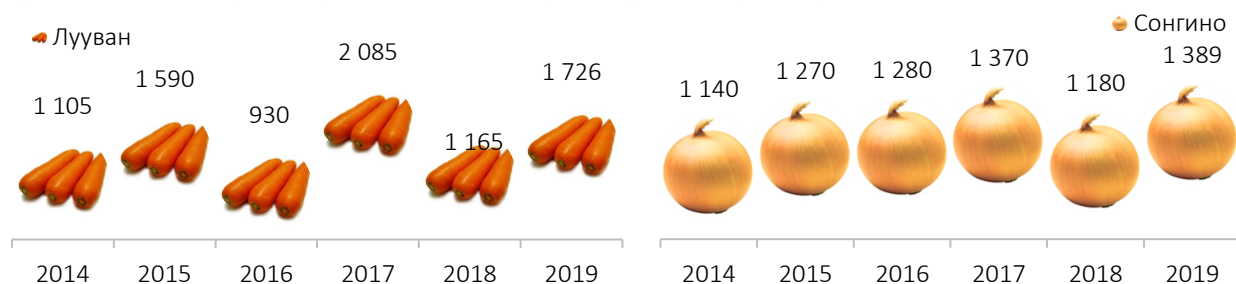

2019 оны 9 дүгээр сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй хонины ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 0.6 хувиар, үхрийн ястай махны үнэ 1.4 хувиар тус тус буурсан байна.

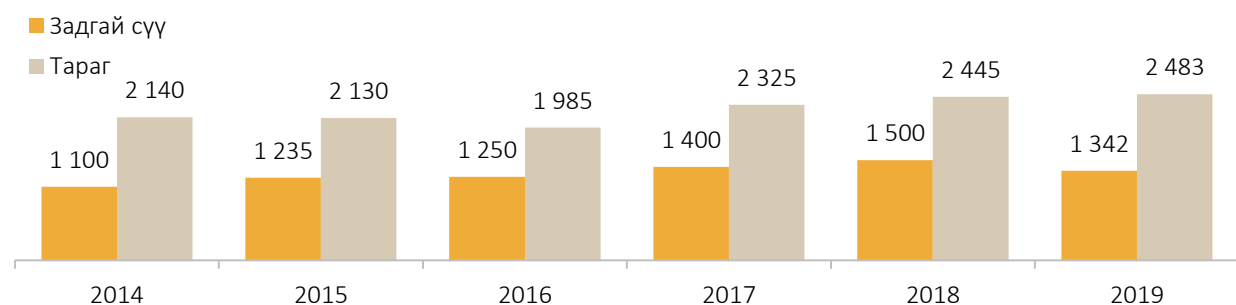
Зураг 21. Нэг килограмм хүнсний ногооны дундаж үнэ, IX сард, төгрөг

Зураг 22. Нэг килограмм хүнсний ногооны дундаж үнэ, IX сард, төгрөг

Зураг 23. Нэг литр сүү, тарагны дундаж үнэ, IX сард, төгрөг

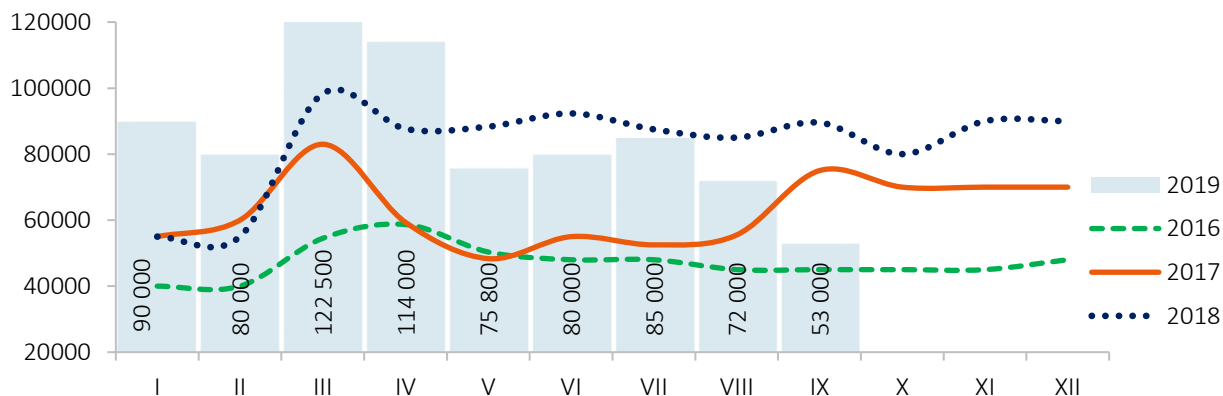
Хүснэгт 19. Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Төрөл	2016		2017		2018		2019	
	VIII	IX	VIII	IX	VIII	IX	VIII	IX
	төгрөг							
Тэмээний шир	16 500	16 500	14 000	12 500	10 000	17 055	15 000	37 500
Адууны шир	26 000	35 000	18 000	18 667	11 500	16 462	8 300	10 200
Үхрийн шир	27 000	30 000	33 333	34 000	18 333	26 900	11 000	4 330
Хонины арьс	2 000	3 000	3 250	4 000	2 100	3 020	3 800	3 000
Ямааны арьс (ноолууртай)	750	1 500	1 000	2 000	-	2 000	-	5 250
Ямааны ноолуур	45 000	45 000	55 500	75 000	87 500	89 540	72 000	53 000

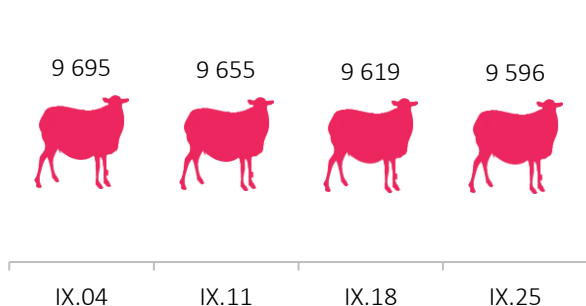
Багануур дүүргийн түүхий эдийн захын дундаж үнээр нас гүйцсэн адуу 800.0 мянган төгрөг, үхэр 900.0 мянган төгрөг, эр хонь 180.0 мянган төгрөг, эм хонь 150.0 мянган төгрөг, эр ямаа 150.0 мянган төгрөгийн үнэ ханштай байна. Сонгинохайрхан дүүргийн Эмээлт захын дундаж үнээр эр хонь 150.0 мянган төгрөг, эр ямаа 130.0 мянган төгрөгийн үнэ ханштай байв.

Нийслэлийн түүхий эдийн захуудын сарын дундаж үнээр тэмээний шир 37500 төгрөг, адууны шир 10200 төгрөг, үхрийн шир 1.8-2.3 метр урттай бол 4330 төгрөг, 2.3 метрээс дээш урттай нь 13330 төгрөгийн ханштай байна.

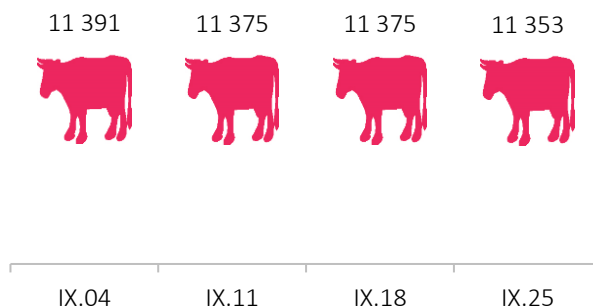
Зураг 24. Ямааны ноолуурын дундаж үнэ, төгрөг

Зураг 25. Нэг кг хонины махны дундаж үнэ, төгрөг

Зураг 26. Нэг кг үхрийн махны дундаж үнэ, төгрөг

Хүснэгт 20. Нэг килограмм махны жижиглэн худалдах дундаж үнэ, төгрөг

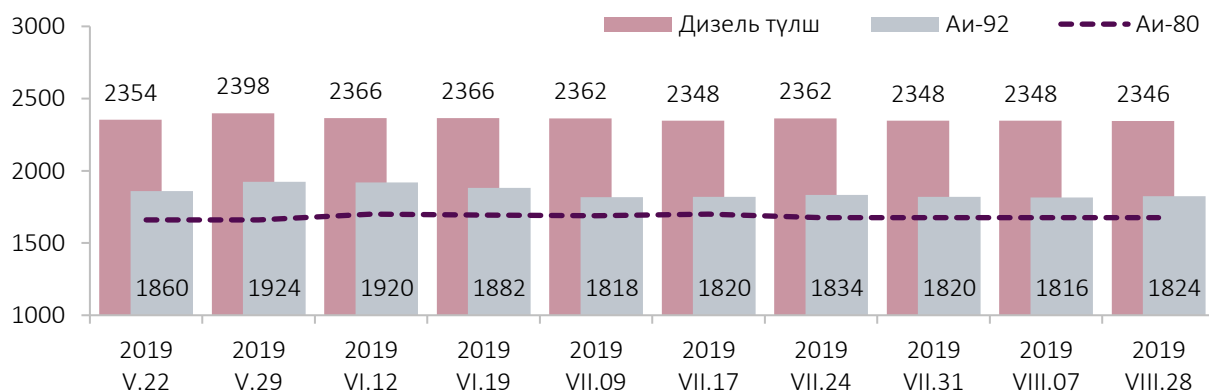
Үхрийн ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	7 980	7 775	8 425	8 370	8 685	8 730	7 955	7 590	7 635	7 550	7 495	7 465
2015	7 415	7 565	7 810	8 080	8 145	8 445	7 985	7 230	7 005	5 975	5 620	5 520
2016	6 165	6 875	7 105	8 170	8 495	7 930	6 950	6 865	6 120	5 235	5 495	5 580
2017	6 775	7 405	7 785	7 985	8 230	7 905	7 725	7 375	7 250	6 945	6 710	6 505
2018	6 615	7 110	7 740	8 365	8 465	8 735	9 085	8 225	7 780	7 845	8 005	8 305
2019	8 875	8 925	9 390	9 635	10 960	11 700	12 280	11 540	11 375			

Хонины ястай мах												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	6 855	6 675	7 040	7 630	7 800	7 685	7 030	6 585	6 395	5 965	5 835	5 940
2015	5 860	6 140	6 735	7 460	7 555	7 455	6 830	6 050	5 540	4 510	4 200	3 930
2016	4 625	5 495	5 970	6 935	6 945	6 525	5 780	5 605	4 940	4 250	3 945	4 390
2017	5 650	6 030	6 675	7 080	7 235	6 700	6 575	6 395	6 210	5 760	5 380	5 140
2018	5 240	5 945	6 560	7 290	7 490	7 515	7 535	6 980	6 415	6 440	6 690	6 695
2019	7 170	7 340	7 945	8 710	9 820	10 430	10 045	9 700	9 640			

Хүснэгт 21. Түлшний үнэ, төгрөг

Байршил	2017.IX.27			2018.IX.26			2019.IX.25		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Нүүрс (Налайх) 12-14 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Нүүрс (Налайх) 12-14 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайжруулсан түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	2 200	-	2 500	3 000	2 500	-	4 000	3 000	3 750
Сүхбаатар	2 000	-	2 300	3 000	-	-	4 000	3 500	3 750
Цайз зах	2 100	2 000	2 400	3 000	3 000	-	3 500	3 000	3 750
Хангай зах	2 200	-	2 300	-	2 500	-	3 000	2 500	4 000
Дундаж үнэ	2 125	2 000	2 375	3 000	2 667	-	3 625	3 000	3 813

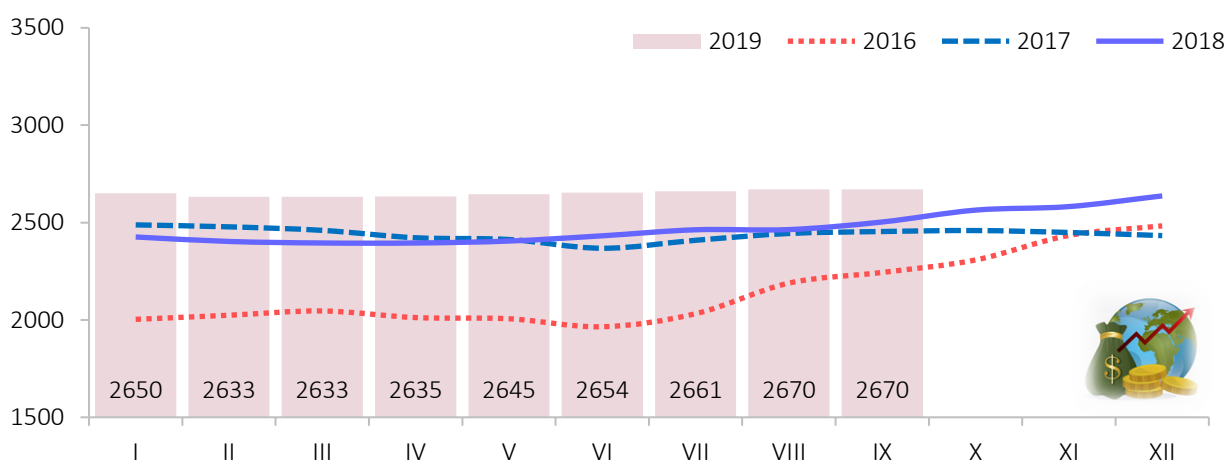
Зураг 27. Нэг литр шатахууны үнэ, өөрчлөлт орсон өдрөөр

Хүснэгт 22. Нэг литр шатахууны үнэ, төгрөг

ШТС	2018.IX.26					2019.IX.25				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	-	1 560	1 780	2 050		-	1 600	1 760	2 300	
Петровис	2 120	1 690	1 830	2 160		2 240	1 750	1 840	2 370	
Магнай трейд	2 120	-	1 830	2 160		2 240	-	1 840	2 350	
Сод монгол	2 100	-	1 800	2 100		2 240	-	1 840	2 360	
Шүнхлай	2 120	1 690	1 825	2 155		2 240	-	1 840	2 350	
Юнигаз					1 300					1 300
Дундаж үнэ	2 115	1 647	1 813	2 125	1 300	2 240	1 675	1 824	2 346	1 300

Зураг 28. Ам.долларын ханшийн сарын дундаж хөдөлгөөн, төгрөг⁸

⁸ Мэдээллийн эх сурвалж: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

Хүснэгт 23. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2019 оны VII, VIII, IX сарын өдрүүдээр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2019 VII.09	2019 VII.17	2019 VII.24	2019 VII.31	2019 VIII.07	2019 VIII.14	2019 VIII.21	2019 VIII.28	2019 IX.04	2019 IX.11	2019 IX.18	2019 IX.25	IX.25 IX.18
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 383	1 413	1 408	1 404	1 413	1 413	1 413	1 413	1 413	1 413	1 413	1 413	100.0
		1-р зэрэг	кг	1 082	1 098	1 094	1 081	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	1 090	100.0
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 713	1 710	1 718	1 714	1 714	1 714	1 714	1 714	1 714	1 714	1 710	1 710	100.0
		Дээд	кг	1 427	1 432	1 436	1 441	1 450	1 450	1 450	1 450	1 450	1 450	1 450	1 450	100.0
		1-р зэрэг	кг	1 126	1 142	1 138	1 146	1 142	1 142	1 142	1 142	1 142	1 142	1 142	1 142	100.0
		2-р зэрэг	кг	879	879	884	886	886	886	886	886	886	886	886	886	100.0
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 625	2 625	2 626	2 621	2 621	2 621	2 638	2 638	2 638	2 638	2 638	2 651	100.5
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 102	1 106	100.4
		Задгай	литр	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	1 342	111.8
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 519	2 519	2 519	2 519	2 519	2 519	2 519	2 519	2 483	2 483	2 483	2 483	100.0
5	Талх	Атар	ширхэг	1 282	1 314	1 314	1 314	1 312	1 312	1 307	1 303	1 303	1 303	1 303	1 303	100.0
		Зууван чех	ширхэг	1 450	1 450	1 459	1 459	1 471	1 471	1 471	1 471	1 471	1 468	1 468	1 468	100.0
		Хар талх	300 гр	977	977	977	982	982	982	982	982	982	982	982	982	100.0
6	Будаа	Цагаан	кг	3 509	3 509	3 509	3 509	3 509	3 509	3 572	3 572	3 572	3 572	3 572	3 525	98.7
		Шар	кг	2 049	2 049	2 049	2 049	2 049	2 049	2 049	2 049	2 049	2 489	2 489	2 489	100.0
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	3 760	3 760	3 760	3 760	3 760	3 760	3 760	3 795	3 795	3 795	3 795	3 795	100.0
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	3 529	3 529	3 521	3 521	3 510	3 510	3 510	3 540	3 540	3 540	3 540	3 540	100.0
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 520	1 522	1 522	1 531	1 531	1 531	1 531	1 531	1 531	1 531	1 531	1 531	100.0
10	Элсэн чихэр		кг	2 745	2 745	2 753	2 753	2 753	2 753	2 753	2 753	2 753	2 727	2 727	2 727	100.0
11	Хонины мах	Ястай	кг	10 076	10 110	10 110	9 785	9 735	9 668	9 668	9 736	9 695	9 655	9 619	9 596	99.8
		Цул	кг	11 247	11 500	11 145	10 550	10 144	10 144	9 599	9 764	9 491	9 330	9 330	9 330	100.0
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	12 457	12 500	12 205	11 940	11 825	11 660	11 364	11 308	11 391	11 375	11 375	11 353	99.8
		Цул	кг	14 817	14 785	14 514	14 153	13 815	13 779	13 779	14 121	14 332	14 274	14 274	14 274	100.0
13	Адууны мах, ястай		кг	9 496	9 414	9 414	9 090	9 169	8 823	8 823	8 823	8 823	8 823	8 823	8 571	97.1
14	Ямааны мах, ястай		кг	8 546	8 546	8 546	8 399	8 399	8 399	8 399	8 399	8 399	8 399	8 399	8 399	100.0
15	Төмс, монгол		кг	1 135	1 120	1 169	1 221	1 318	1 252	1 252	1 225	1 214	1 150	1 044	1 013	97.0
16	Лууван, монгол		кг	1 811	1 816	1 812	1 856	2 307	2 221	2 068	2 004	1 967	1 906	1 828	1 726	94.4
17	Байцай, монгол		кг	2 150	2 109	2 109	2 109	2 153	2 153	2 153	1 977	1 960	1 960	1 860	1 844	99.1
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	2 654	2 654	2 654	2 654	2 654	2 768	2 768	2 768	2 768	2 768	2 768	2 768	100.0
19	Сонгино, хятад		кг	1 349	1 349	1 361	1 389	1 389	1 389	1 389	1 389	1 389	1 389	1 389	1 389	100.0
20	Алим, фүжи		кг	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	100.0
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	334	333	333	336	328	328	328	331	331	333	333	333	100.0

Хүснэгт 24. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2013-2019 оны IX сарын IV долоо хоногоор

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2013 IX	2014 IX	2015 IX	2016 IX	2017 IX	2018 IX	2019 IX	2019 2018	2019 2017	2019 2016	2019 2015	2019 2014	2019 2013
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	992	1 185	1 265	1 270	1 305	1 315	1 413	107.5	108.3	111.3	111.7	119.2	142.4
		1-р зэрэг	кг	723	1 010	1 055	1 065	1 075	1 045	1 090	104.3	101.4	102.3	103.3	107.9	150.8
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 468	1 635	1 600	1 585	1 640	1 670	1 710	102.4	104.3	107.9	106.9	104.6	116.5
		Дээд	кг	1 059	1 225	1 300	1 305	1 350	1 350	1 450	107.4	107.4	111.1	111.5	118.4	136.9
		1-р зэрэг	кг	757	1 045	1 100	1 095	1 100	1 040	1 142	109.8	103.8	104.3	103.8	109.3	150.9
		2-р зэрэг	кг	584	810	870	825	870	860	886	103.0	101.8	107.4	101.8	109.4	151.7
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	1 741	2 345	2 105	2 010	2 125	2 590	2 651	102.4	124.8	131.9	125.9	113.0	152.3
		Сүү ХК 0.5л	литр	751	1 095	910	815	910	1 115	1 106	99.2	121.5	135.7	121.5	101.0	147.3
		Задгай	литр	1 000	1 100	1 235	1 250	1 400	1 500	1 342	89.5	95.9	107.4	108.7	122.0	134.2
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	1 680	2 140	2 130	1 985	2 325	2 445	2 483	101.6	106.8	125.1	116.6	116.0	147.8
5	Талх	Атар	ширхэг	833	1 075	1 130	1 160	1 175	1 160	1 303	112.3	110.9	112.3	115.3	121.2	156.4
		Зууван чех	ширхэг	928	1 190	1 255	1 215	1 335	1 325	1 468	110.8	110.0	120.8	117.0	123.4	158.2
		Хар талх	300 гр					925	930	982	105.6	106.2				
6	Будаа	Цагаан	кг							3 525						
		Шар	кг	1 574	1 810	1 685	1 730	1 740	1 995	2 489	124.8	143.0	143.9	147.7	137.5	158.1
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	2 233	2 625	3 225	3 255	3 410	4 200	3 795	90.4	111.3	116.6	117.7	144.6	170.0
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр					3 535	3 480	3 540	101.7	100.1				
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр					1 500	1 520	1 531	100.7	102.1				
10	Элсэн чихэр		кг							2 727						
11	Хонины мах	Ястай	кг	7 257	7 080	6 035	5 480	6 145	6 290	9 596	152.6	156.2	175.1	159.0	135.5	132.2
		Цул	кг	7 367	7 700	6 430	6 100	6 000	6 800	9 330	137.2	155.5	153.0	145.1	121.2	126.6
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	8 214	8 320	7 490	6 500	7 180	7 700	11 353	147.4	158.1	174.7	151.6	136.5	138.2
		Цул	кг	9 714	10 415	9 165	7 845	8 325	9 380	14 274	152.2	171.5	182.0	155.7	137.1	146.9
13	Адууны мах, ястай		кг	6 060	6 250	5 250	4 550	5 150	5 950	8 571	144.1	166.4	188.4	163.3	137.1	141.4
14	Ямааны мах, ястай		кг	5 975	5 775	4 500	4 450	4 435	4 700	8 399	178.7	189.4	188.7	186.6	145.4	140.6
15	Төмс, монгол		кг	700	1 035	1 000	845	1 235	815	1 013	124.3	82.0	119.9	101.3	97.9	144.7
16	Лууван, монгол		кг	935	1 105	1 590	930	2 085	1 165	1 726	148.2	82.8	185.6	108.6	156.2	184.6
17	Байцай, монгол		кг	885	970	1 340	915	1 740	1 195	1 844	154.3	106.0	201.5	137.6	190.1	208.4
18	Хүрэн манжин, монгол		кг					2 300	1 500	2 768	184.5	120.3				
19	Сонгино, хятад		кг	1 170	1 140	1 270	1 280	1 370	1 180	1 389	117.7	101.4	108.5	109.4	121.8	118.7
20	Алим, фүжи		кг	3 460	4 035	3 920	4 170	4 260	4 280	4 183	97.7	98.2	100.3	106.7	103.7	120.9
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	331	330	285	270	285	275	333	121.1	116.8	123.3	116.8	100.9	100.6

Хүснэгт 25. Хүнсний барааны үнийн зэрэгцүүлэлт, 2019 оны IX сарын 25-ны өдөр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	Баянзүрх зах	Сансар супер-маркет	Хүчит Шонхор зах	Бөмбөгөр ХТ	Меркури зах	Барс ХТ	Таван Эрдэнэ зах	Хар хорин зах	Номин супер-маркет	М-Март	Оргил супер-маркет	Е Март	Дундаж үнэ
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 400	1 441	1 400	1 400		1 400	1 400	1 350	1 400	1 490	1 420	1 448	1 413
		1-р зэрэг	кг	1 100	1 100	1 100	1 100		1 100	1 100	1 050	1 010	1 145	1 075	1 115	1 090
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 800	1 500	1 800	1 700	2 000	1 700	1 800	1 800	1 479	1 780	1 730	1 510	1 710
		Дээд	кг	1 400	1 460	1 400	1 400	1 800	1 400	1 400	1 350	1 419	1 490	1 450	1 480	1 450
		1-р зэрэг	кг	1 100	1 120	1 100	1 100	1 500	1 100	1 100	1 050	1 069	1 170	1 200	1 150	1 142
		2-р зэрэг	кг	900	850	900	800	1 200	800	900	900		870	840	840	886
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 700	2 640	2 600	2 600	2 800	2 600	2 700	2 600	2 639	2 640	2 660	2 640	2 651
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 100	1 100	1 100	1 100	1 200	1 050	1 100	1 050	1 099	1 100	1 149	1 130	1 106
		Задгай	литр							1 500	1 200					1 342
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 500	2 420	2 400	2 500	2 800	2 400	2 500	2 400		2 420	2 520	2 480	2 483
5	Талх	Атар	ширхэг	1 300	1 320	1 300	1 200	1 320	1 300	1 300	1 300	1 340	1 330	1 320	1 310	1 303
		Зууван чех	ширхэг	1 500	1 430	1 450	1 380	1 500	1 450	1 400	1 450	1 549	1 610	1 460	1 450	1 468
		Хар талх	300 гр	950	980	950	950	1 000	950	950	900	969	1 130	1 020	1 050	982
6	Будаа	Цагаан	кг	3 400	3 680	3 500	3 300		3 200	3 800	3 500	3 639	3 750			3 525
		Шар	кг	2 500		2 200	2 500		2 400	3 000	2 400					2 489
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	3 800		3 800			3 800			3 739	3 890	3 740		3 795
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	3 300	3 600	3 500	3 400		3 500	3 400	3 300	3 749	3 740	3 750	3 750	3 540
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 500	1 550	1 500	1 500		1 500	1 500	1 600	1 599	1 520	1 530	1 550	1 531
10	Элсэн чихэр		кг	2 750		2 700	2 600		2 600	3 000	2 700	2 749	2 740			2 727
11	Хонины мах	Ястай	кг	8 800		8 500	9 500	10 500	9 500	9 800	8 500	10 499	9 800		10 900	9 596
		Цул	кг	9 500		9 500					9 000					9 330
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	10 500		10 500	11 000	12 500	11 000	11 800	9 800	12 899			12 600	11 353
		Цул	кг	13 500		13 500	14 000	15 500	13 500	14 500	13 000	14 999			16 300	14 274
13	Адууны мах, ястай		кг	8 500		8 300	9 000				8 500					8 571
14	Ямааны мах, ястай		кг			8 500					8 300					8 399
15	Төмс, монгол		кг	900	1 099	800	1 000	1 200	700	1 200	800	1 099	1 160	1 499	960	1 013
16	Лууван, монгол		кг	1 800	1 800	1 500	1 800	2 000	1 500	2 000	1 500	1 799	1 500	2 000	1 640	1 726
17	Байцай, монгол		кг	1 800	2 200	1 500	2 000	2 000	1 500	2 000	1 500	2 249		1 800	1 940	1 844
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	3 000		2 500	3 000	4 000	2 500	2 500	2 500	2 259		3 000		2 768
19	Сонгино, хятад		кг	1 200	1 500	1 500	1 300	1 500	1 200	1 800	1 300		1 300			1 389
20	Алим, фүжи		кг	4 000	4 500	4 000	4 000		4 000	4 500	4 000	4 199	4 500			4 183
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	300	360	280	320	360	270	340	280	369	370	380	400	333

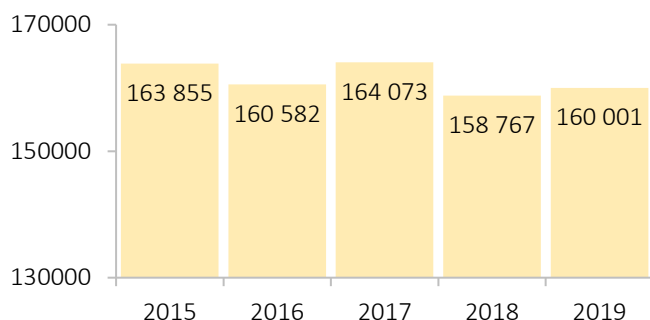

МАЛ АЖ АХУЙ

Мал төллөлт, төл бойжилт: Нийслэлийн хэмжээнд 2018 оны жилийн эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 200.1 мянган хээлтэгч малын 162.0 мянга (80.9%) нь 2019 оны эхний 9 сард төллөсөн байна. Эм хонины 82.0 хувь, эм ямааны 84.3 хувь, үнээний 77.5 хувь, гүүний 71.9 хувь, ингэний 63.7 хувь нь төллөжээ.

Нийт 162145 төл мал гарснаас 2144 (1.4%) нь хорогдож, 160001 төл бойжиж, төл бойжилт 98.6 хувьтай байна.

Зураг 29. Бойжуулсан төлийн тоо, оны эхний 9 сард

Мал төллөлтийн мэдээг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төллөсөн хээлтэгч 1.3 (0.8%) мянган толгойгоор, бойжсон төл 1.2 (0.7%) мянган толгойгоор буурсан байна.

Бойжуулсан нийт төлийн 6.9 хувийг унага, 20.1 хувийг тугал, 41.6 хувийг хурга, 31.4 хувийг ишиг эзэлжээ.

Хүснэгт 26. Төл бойжилт, оны эхний 9 сард

Дүүрэг	Төллөсөн хээлтэгч	Гарсан төл	Хорогдсон төл	Бойжсон төл	Төл бойжилт
Нийслэлийн дүн	162 012	162 145	2 144	160 001	98.6
Багануур	66 522	66 527	754	65 773	98.8
Багахангай	10 659	10 659	20	10 639	99.8
Баянзүрх	22 140	22 140	1 093	21 047	95.1
Налайх	17 620	17 682	174	17 508	99.0
Сонгинохайрхан	34 106	34 110	56	34 054	99.8
Хан-Уул	10 965	11 027	47	10 980	99.6

Хүснэгт 27. Төл бойжилт, төрлөөр, оны эхний 9 сард

Үзүүлэлт	2017	2018	2019	Үүнээс:				
				ботго	унага	тугал	хурга	ишиг
Гарсан төл	167 924	163 493	162 145	44	11 298	32 431	67 392	50 980
Бойжсон төл	164 073	158 767	160 001	42	11 144	32 124	66 502	50 189
Хорогдсон төл	3 851	4 726	2 144	2	154	307	890	791
Бойжилтын хувь	97.7	97.1	98.6	95.4	98.6	99.0	98.6	98.4

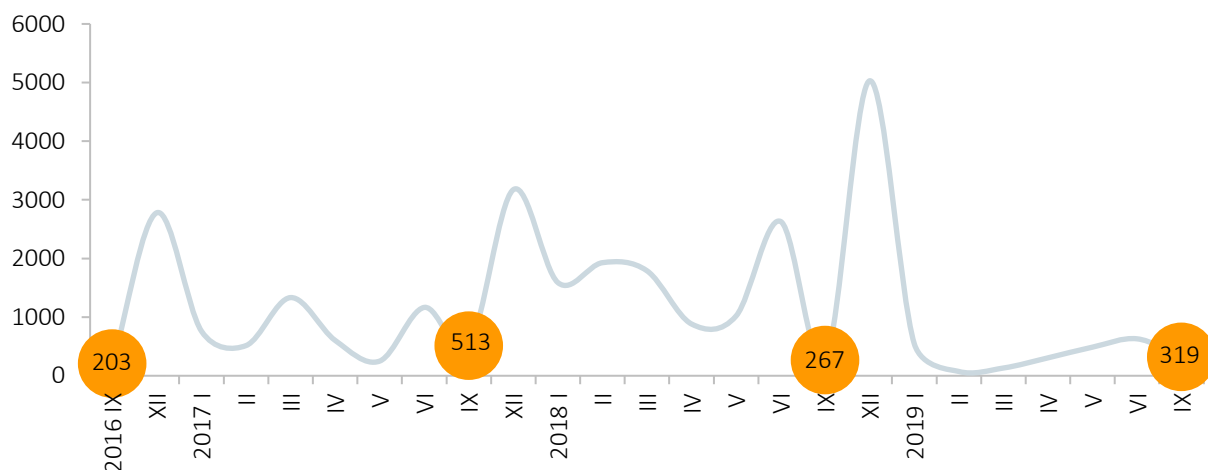
Том малын зүй бус хорогдол: Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 9 сард 2492 толгой том мал зүй бусаар хорогдсон нь оны эхний нийт малын 0.6 хувьтай тэнцэж байна. Хорогдсон нийт малын 971 (38.9%) нь хээлтэгч мал байв.

Том малын зүй бус хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл 12.8 хувийг адуу, 16.1 хувийг үхэр, 37.1 хувийг хонь, 33.9 хувийг ямаа эзэлж байна.

Хүснэгт 28. Том малын зүй бус хорогдол, дүүргээр, оны эхний 9 сард

Төрөл	2016 I- IX		2017 I- IX		2018 I- IX		2019 I- IX	
	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч
Нийслэлийн дүн	3 632	108	5 140	1 180	10 108	2 499	2 492	971
Багануур	757	50	2 426	523	1 674	501	1 248	330
Багахангай	212	10	170	-	843	-	193	193
Баянзүрх	663	15	661	230	1 530	330	577	220
Налайх	854	11	582	78	1 142	210	213	52
Сонгинохайрхан	869	9	534	104	3 460	1 006	79	58
Сүхбаатар	64	1	58	27	83	18	-	-
Хан-Уул	199	12	706	218	1 376	434	182	118
Чингэлтэй	14	-	3	-	-	-	-	-

Зураг 30. Том малын зүй бус хорогдлын мэдээ, сараар

ГАЗАР ТАРИАЛАН

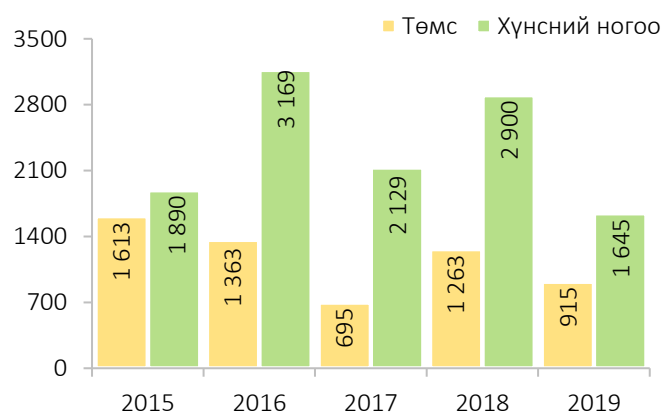
Ургац хураалт: Ургац хураалтын мэдээгээр 2019 оны эхний 9 сард нийслэлийн хэмжээнд 119.1 га талбайгаас 915.0 тонн төмс, 140.7 га талбайгаас 1645.3 тонн хүнсний ногоо хураан авч, 5528.7 тонн өвс хадлан бэлтгэсэн байна.

Хурааж авсан төмсний хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 347.8 (27.5%) тонноор, хүнсний ногоо 1254.2 (43.2%) тонноор тус тус буурсан байна.

Хүснэгт 29. Ургац хураалт, тонн, 2019 оны эхний 9 сард

Дүүрэг	Төмс	Хүнсний ногоо	Үүнээс:		Өвс хадлан
			Өргөст хэмх	Улаан лооль	
Нийслэлийн дүн	915.0	1 645.3	339.8	190.4	1 841
Багануур	142.4	84.8	8.1	3.4	119
Багахангай	1.5	1.5	0.1	0.05	-
Баянгол	14.0	360.9	196.1	145.3	-
Баянзүрх	57.0	63.6	33.0	8.4	-
Налайх	17.2	17.2	5.1	1.8	1 722
Сонгинохайрхан	443.8	333.5	16.4	11.9	-
Сүхбаатар	2.4	8.9	3.7	1.5	-
Хан-Уул	235.1	772.4	76.6	17.7	-
Чингэлтэй	1.4	2.5	0.7	0.4	-

Зураг 31. Ургац хураалт, тонн, оны эхний 9 сард

Нийслэлийн хэмжээнд хураан авсан нийт төмсний 48.5 хувийг Сонгинохайрхан, 25.7 хувийг Хан-Уул, 15.6 хувийг Багануур, 10.2 хувийг бусад дүүргүүд тус тус эзэлж байна.

Хураан авсан нийт хүнсний ногооны 822.6 (50.0%) тонн нь байцай, 339.8 (20.6%) тонн нь өргөст хэмх, 190.4 (11.6%) тонн нь улаан лооль, 62.7 (3.8%) тонн нь лууван, 229.8 (14.0%) тонн нь бусад төрлийн нарийн ногоо байна.

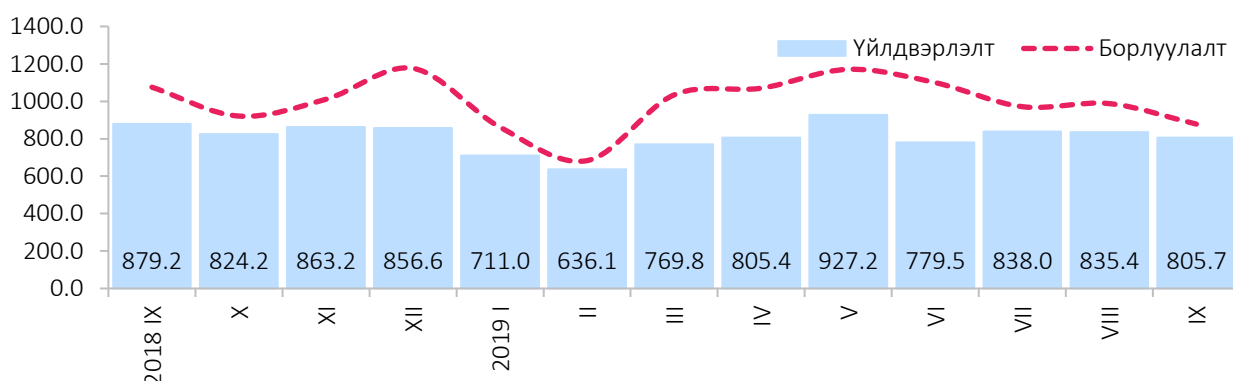

АЖ ҮЙЛДВЭР

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн газрууд 2019 оны эхний 9 сард 7.1 их наяд төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 8.8 их наяд төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад үйлдвэрлэлт 2.6 хувиар, борлуулалт 8.1 хувиар өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 12.8 хувиар, боловсруулах үйлдвэрлэлт 12.6 хувиар өсөж, уул уурхайн олборлох үйлдвэрлэлт, хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт 1.2 хувиар тус тус буурсан байна.

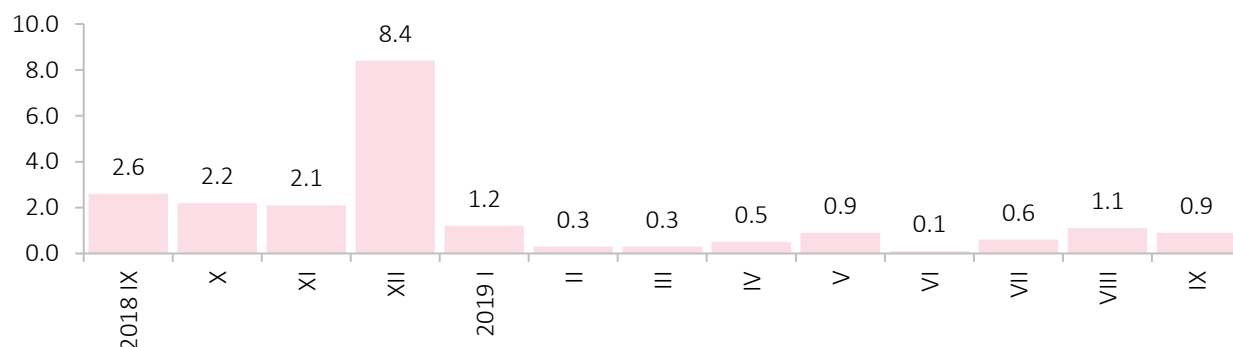
Зураг 32. Аж үйлдвэрийн 2018-2019 оны үйлдвэрлэлт, борлуулалт, тэрбум төгрөг

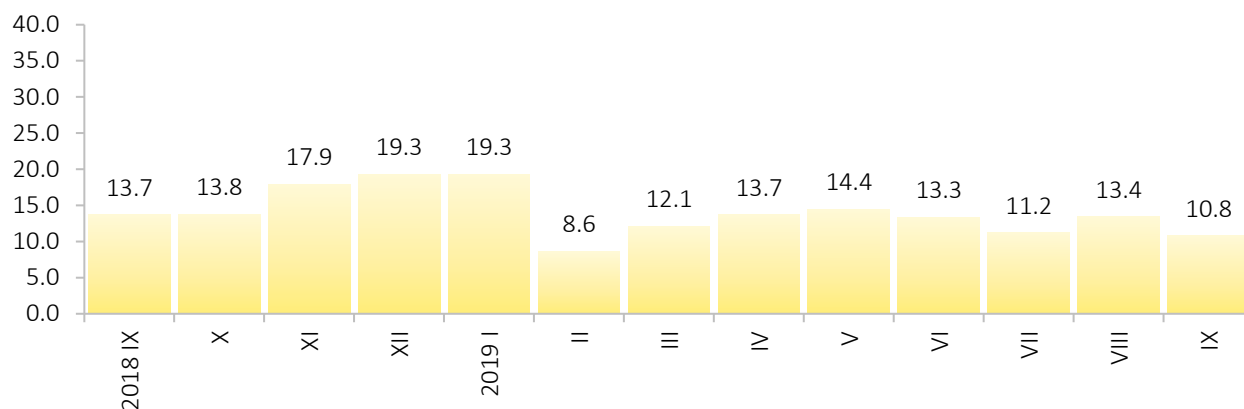
Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2019 оны 9 дүгээр сард 805.7 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхайн олборлох салбар 59.1 хувийг, цахилгаан дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 9.8 хувийг, боловсруулах үйлдвэрлэлт 31.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын өсөлтөд сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, хүнсний бусад бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, арьс шир боловсруулах үйлдвэрлэлт, цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, хэвлэмэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа, кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлшний үйлдвэрлэлт, химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, төмөрлөг бус эдлэлийн үйлдвэрлэлт, төмрийн үйлдвэрлэлт, машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэлт, мебель тавилга үйлдвэрлэлт болон бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

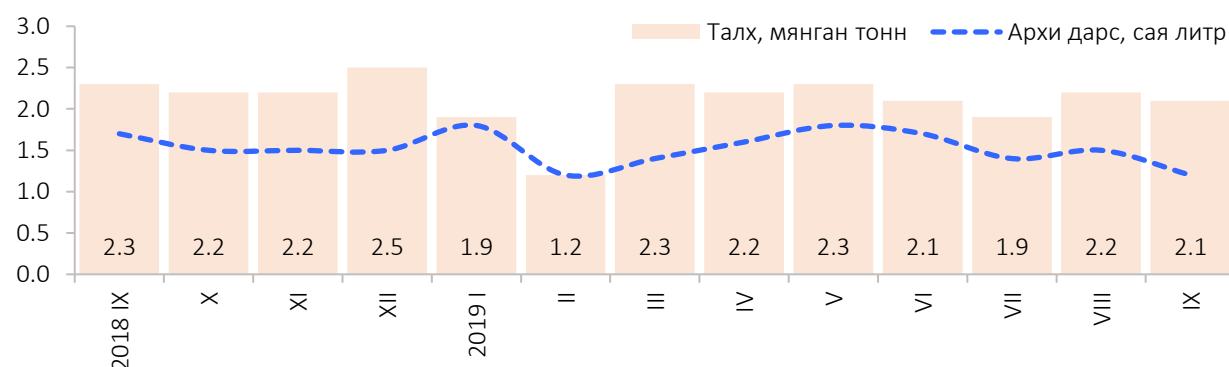
Зураг 33. Махны үйлдвэрлэлт, мянган тонн

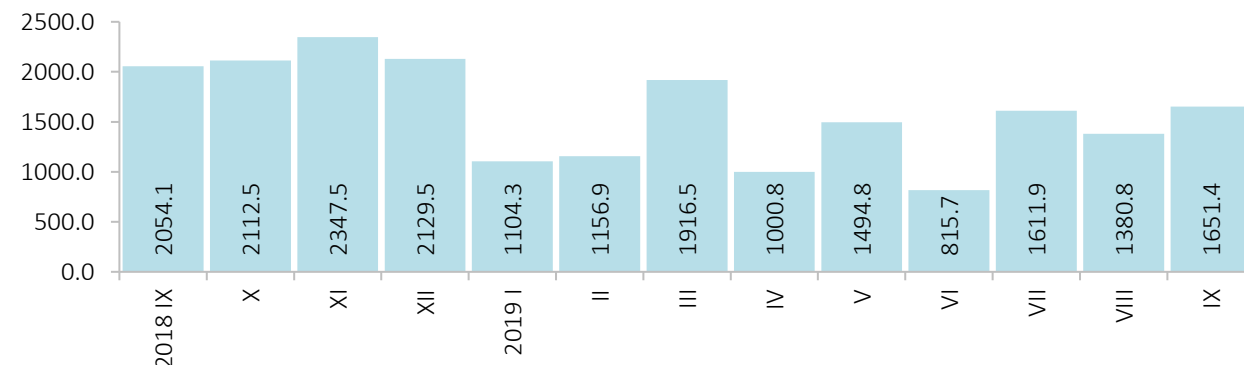
Зураг 34. Гурил үйлдвэрлэлт, мянган тонн

Зураг 35. Талх, архи дарсны үйлдвэрлэлт

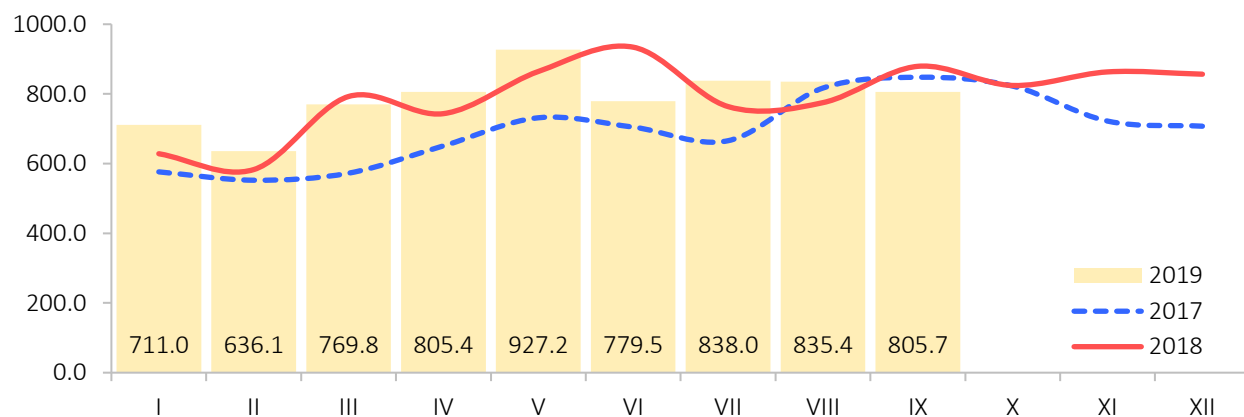
Зураг 36. Нүүрс олборлолт, мянган тонн

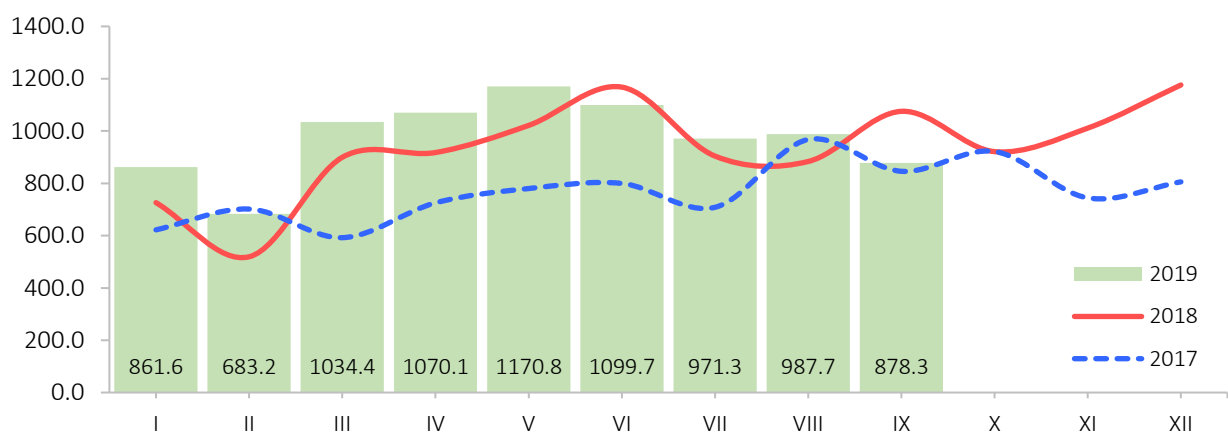
Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалтын 3.6 их наяд төгрөгийг дотоодод, 5.2 их наяд төгрөгийг гадаадад борлуулсан байна.

2019 оны эхний 9 сард борлуулсан нийт бүтээгдэхүүний 59.2 хувийг экспортоор гаргасан байна. Нийт экспортын 8.1 хувийг нүүрс олборлолт, 13.9 хувийг газрын тос шатдаг хий олборлолт, 50.3 хувийг төмрийн хүдэр олборлолт, 0.4 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолт, 6.5 хувийг нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, 1.3 хувийг хүнсний үйлдвэрлэлт, 19.5 хувийг кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлшний үйлдвэрлэлт тус тус эзэлж байна.

Зураг 37. Үйлдвэрлэлт, 2017-2019 он, тэрбум төгрөг

Зураг 38. Борлуулалт, 2017-2019 он, тэрбум төгрөг

Хүснэгт 30. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, салбараар, өссөн дүн, оны үнээр

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн		
	2018 I-IX	2019 I-IX	$\frac{2019}{2018} \%$
	сая төгрөг		
Бүгд	6 966 696.0	7 149 390.2	102.6
Уул уурхай, олборлолт	4 309 522.2	4 171 030.2	96.8
Нүүрс олборлолт	994 406.6	914 099.8	91.9
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	801 314.7	761 924.4	95.1
Төмрийн хүдэр олборлолт	2 479 359.9	2 462 532.7	99.3
Бусад ашигт малтмал олборлолт	34 441.0	32 473.3	94.3
Боловсруулах үйлдвэрлэл	1 971 510.5	2 201 598.6	111.7
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	962 277.2	958 342.6	99.6
Мах, загас, ногоо, тос боловсруулалт	132 051.7	125 263.4	94.9
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	134 693.2	155 146.7	115.2
Үр тарианы гурил, малын тэжээл	158 672.1	118 185.5	74.5
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	104 859.6	134 985.4	128.7
Ундаа үйлдвэрлэл	432 000.6	424 761.6	98.3
Тамхи үйлдвэрлэл	15 202.8	13 684.7	90.0
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	431 525.2	555 449.7	128.7
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	13 445.5	12 095.4	90.0
Арьс шир боловсруулах үйлдвэр	14 242.0	15 134.4	106.3
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	10 851.9	6 290.6	58.0
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	12 827.2	18 342.7	143.0
Хэвлэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа	29 733.2	32 735.9	110.1
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	316 974.8	353 118.0	111.4
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	77 798.2	108 504.7	139.5
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн	16 238.0	20 277.5	124.9
Төмөрлөг бус эдлэлийн үйлдвэрлэл	51 564.7	58 523.4	113.5
Төмрийн үйлдвэрлэл	715.8	31 079.3	43.4*
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	7 287.8	7 397.4	101.5
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	1 180.3	935.2	79.2
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл үйлдвэрлэл	1 122.1	395.3	35.2
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	3 013.4	2 771.6	92.0
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, бусад үйлдвэрлэл	5 510.4	6 520.2	118.3
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	685 663.3	776 761.4	113.3
Цахилгаан, дулаан уур үйлдвэрлэлт	645 632.3	731 708.2	113.3
Ус ариутгал, усан хангамж	40 031.0	45 053.2	112.5

* дахин

Хүснэгт 31. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний борлуулалт, салбараар, өссөн дүн, оны үнээр

Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт			
	2018 I-IX	2019 I-IX	$\frac{2019}{2018} \%$	үүнээс: экспорт, %
	сая төгрөг			
Бүгд	8 117 932.1	8 774 430.5	108.1	59.2
Уул уурхай, олборлолт	4 687 364.6	4 885 247.1	104.2	77.2
Нүүрс олборлолт	733 886.6	608 380.1	82.9	69.2
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	769 276.4	720 034.1	93.6	100.0
Төмрийн хүдэр олборлолт	3 149 319.8	3 513 792.0	111.6	74.3
Бусад ашигт малтмал олборлолт	34 881.8	43 040.9	123.4	49.1
Боловсруулах үйлдвэрлэл	2 743 321.6	3 110 723.0	113.4	45.6
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	1 080 552.2	1 243 890.8	115.1	5.2
Мах, загас, ногоо, тос боловсруулалт	146 073.6	152 058.6	104.1	39.3
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	149 372.6	172 107.9	115.2	
Үр тарианы гурил, малын тэжээл	143 684.5	138 888.3	96.7	2.7
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	121 719.3	158 580.4	130.3	
Ундаа үйлдвэрлэл	519 702.2	622 255.6	119.7	0.2
Тамхи үйлдвэрлэл	59 762.2	49 943.2	83.6	
Нэхмэлийн үйлдвэрлэлт	360 247.3	474 603.1	131.7	70.8
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	14 979.3	13 841.7	92.4	
Арьс шир боловсруулах үйлдвэр	15 506.8	13 743.5	88.6	18.4
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	10 659.3	7 233.7	67.9	
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	12 873.1	18 368.8	142.7	
Хэвлэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа	29 545.8	31 985.8	108.3	
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	992 096.3	1 012 048.2	102.0	100.0
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	79 796.9	115 585.1	144.8	
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн	17 664.4	22 528.8	127.5	
Төмөрлөг бус эдлэлийн үйлдвэрлэл	49 452.4	60 834.5	123.0	
Төмрийн үйлдвэрлэл	847.9	27 754.2	32.7*	2.0
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	7 320.3	6 912.7	94.4	20.2
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	1 417.9	590.6	41.7	
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл үйлдвэрлэл	1 079.4	614.5	56.9	
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	3 105.5	2 744.8	88.4	
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, бусад үйлдвэрлэл	6 414.6	7 499.0	116.9	2.1
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	687 245.9	778 460.4	113.3	
Цахилгаан, дулаан уур үйлдвэрлэлт	645 523.1	731 704.9	113.4	
Ус ариутгал, усан хангамж	41 722.8	46 755.5	112.1	

* дахин

НИЙТИЙН ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

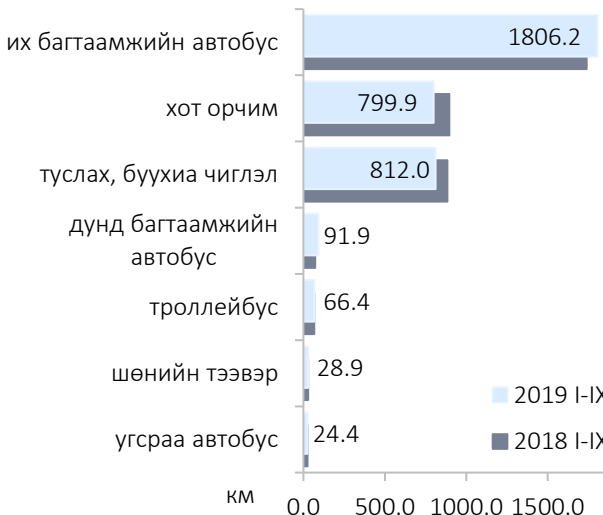
2019 оны эхний 9 сард Нийслэлийн Нийтийн тээврийн үйлчилгээний газраас Улаанбаатар хотын дотор болон хот орчимд 3.6 мянган км урттай, 130 чиглэлд нийтийн тээврийн үйлчилгээг зохион байгуулж, иргэдэд хүргэжээ.

Нийтийн тээврийн үйлчилгээний үндсэн чиглэлийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 9.2 хувиар өсөж, хот доторх их багтаамжийн автобусны чиглэлийн урт 67.5 км-ээр нэмэгдсэн байна.

Зураг 39. Зорчигч тээврийн чиглэлийн тоо

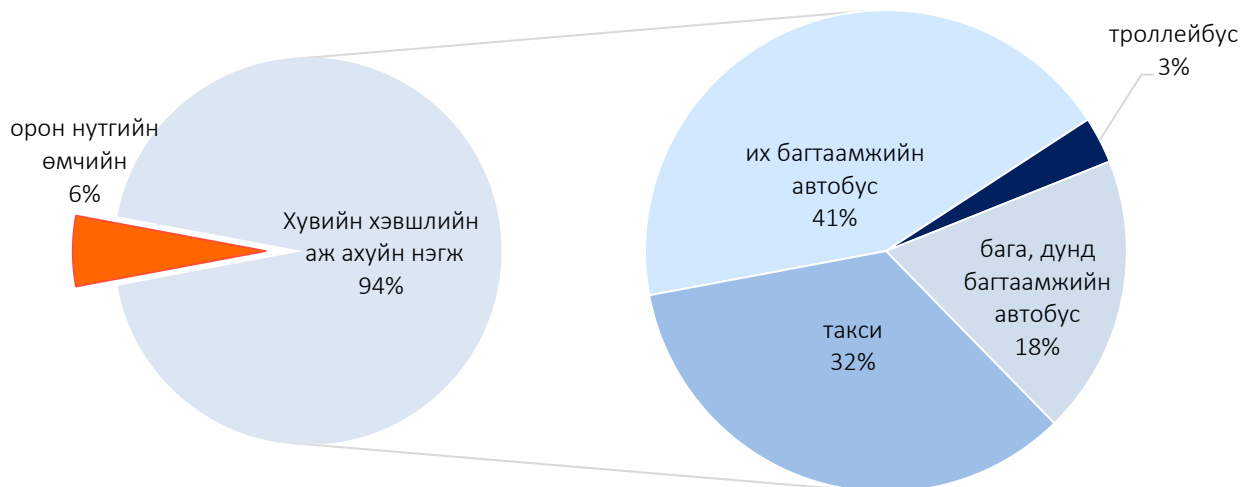
Зураг 40. Зорчигч тээврийн чиглэлийн урт

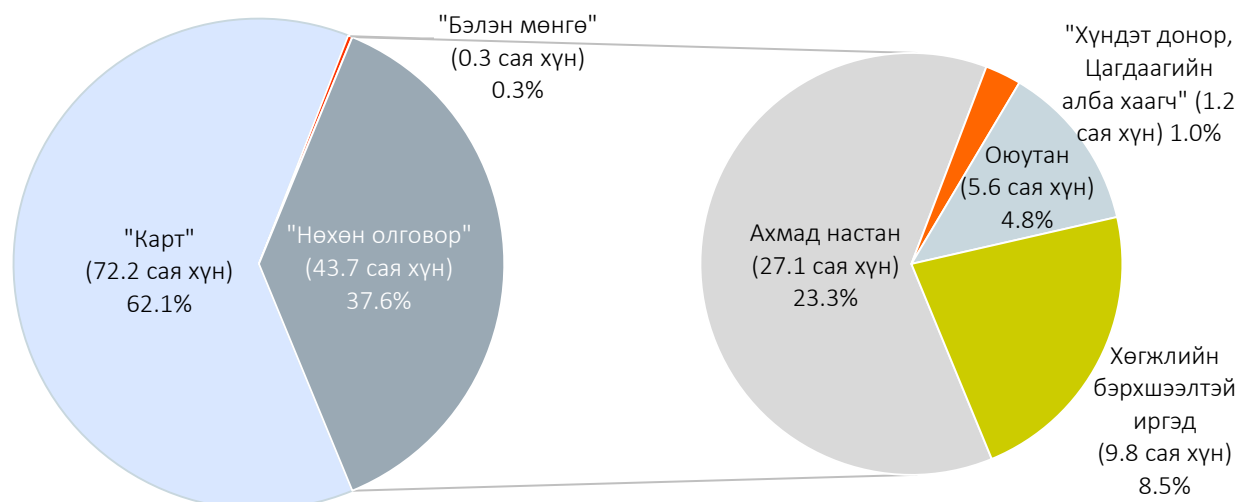
2019 оны эхний 9 сард нийтийн тээврийн үйлчилгээг 34 аж ахуйн нэгж эрхлэн явуулсан нь өмнөх оны мөн үетэй ижил хэмжээнд байв. Нийт дүнд өөрчлөлт ороогүй хэдий ч хувийн хэвшлийн бага багтаамжийн автобусаар үйлчлэгч аж ахуйн нэгжийн тоо нэгээр цөөрч, такси үйлчилгээ эрхлэгчдийн тоо нэгээр нэмэгджээ.

Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээний салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй нийт аж ахуйн нэгжийн дийлэнх хэсгийг (94.0%) хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжүүд эзэлж байна.

Зураг 41. Нийтийн тээврийн үйлчилгээний салбарт ажиллаж буй ААН, хувиар, 2019 оны эхний 9 сард

Зураг 44. Зорчигчдын үндсэн үзүүлэлт, төлбөрийн хэлбэрээр, 2019 оны эхний 9 сард

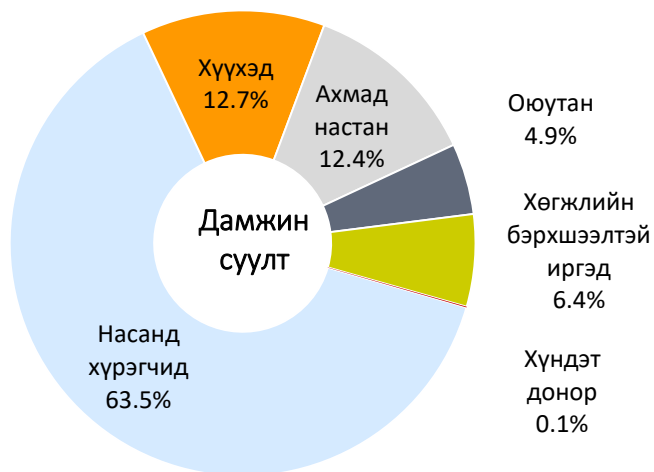

2019 оны эхний 9 сард нийтийн тээврээр зорчигчдын 62.1 хувь нь цахим картаар үйлчлүүлж, 0.3 хувь нь бэлэн мөнгө төлж зорчсон байна. Хөлс төлөлтийн цахим картаар үйлчлүүлсэн нийт зорчигчдын 57.9 сая (80.1%) гаруй нь насанд хүрэгчид байгаа бол “бэлэн мөнгө төлсөн” зорчигчдын 11.0 хувь нь хүүхдүүд байна.

Мөн цахим системийн бүртгэлээр зорчигчдын 23.3 хувийг ахмад настнууд, 4.8 хувийг оюутнууд эзэлж байгаа бол 8.5 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, үлдэх 1.0 хувь нь хүндэт донор болон цагдаагийн алба хаагчид байна.

Нийт зорчигчдын 37.6 хувь нь нөхөн олговрын хөнгөлөлтөөр зорчжээ. Өөрөөр хэлбэл, давхардсан тоогоор 2019 оны эхний 9 сард нийтийн тээврийн хэрэгслээр 43.7 сая хүн үнэ төлбөргүй үйлчлүүлж, эдгээр хүмүүсийн үйлчилгээний төлбөрт төрөөс 20.5 тэрбум төгрөгийг тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжүүдэд нөхөн олговор хэлбэрээр шилжүүлсэн байна.

Зураг 45. Дамжин суултаар зорчигчид, хувиар

2019 оны эхний 9 сард тээвэрлэсэн нийт зорчигчдын 13.0 сая (11.2%) нь дамжин суултаар зорчилт хийсэн байна. Тухайлбал, цахим карт ашиглан дамжин суултаар зорчсон 9.9 сая гаруй хүний 83.3 хувийг насанд хүрэгчид эзэлжээ.

Харин нөхөн олговрын хөнгөлөлт эдэлж, дамжин суултын зорчилт хийсэн нийт зорчигчдын 52.0 хувь нь ахмад настнууд, 27.0 хувь нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байхад 20.8 хувь нь оюутнууд байв.

2019 оны эхний 9 сард нийтийн тээврийн хэрэгслээр төлбөртэй зорчих U-money цахим картыг 168.1 мянган ширхэг борлуулсны 120.6 мянга (71.8%) нь энгийн, 47.5 мянга (28.2%) нь хүүхдэд зориулсан карт эзэлжээ. Хөнгөлөлттэй зорчих цахим картын хувьд 42.6 мянган ширхэг шинэ олголт хийгдсэний 10.9 мянга гаруй (25.7%) нь ахмад настанд, 3.6 мянга (8.5%) нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд, 28.0 мянга (65.6%) нь оюутнуудад олгогдсон байна.

Түүнчлэн нийслэлийн хэмжээнд карт борлуулах гэрээт 540 цэг ажилласны 418 (77.4%) нь цэнэглэх үндсэн цэг байгаа бол 4.3 хувийг U-money үйлчилгээний цэг болон хэрэглэгчийн төв, хөдөлгөөнт цэнэглэлт үлдэх 18.3 хувийг бусад ангилалын гэрээт цэгүүд эзэлж байна.

2019 оны эхний 9 сард нийтийн тээврийн парк шинэчлэлт “нөхөн хангалт”-аар нийтдээ 243 тээврийн хэрэгслээр хийгдэж (их багтаамжийн хуучин 84 автобус, 159 такси), стандартын шаардлага хангахгүй болж 12-оос дээш жилээр ашиглагдаж хуучирсан 246 тээврийн хэрэгсэл (их багтаамжийн хувийн хэвшлийн 182, туслах болон буухиа чиглэлийн дунд, бага багтаамжийн 5 автобус, 59 такси) үйлчилгээнээс хасагдсан байна.

Хүснэгт 33. Нийтийн тээврийн хөдлөх бүрэлдэхүүний тоо

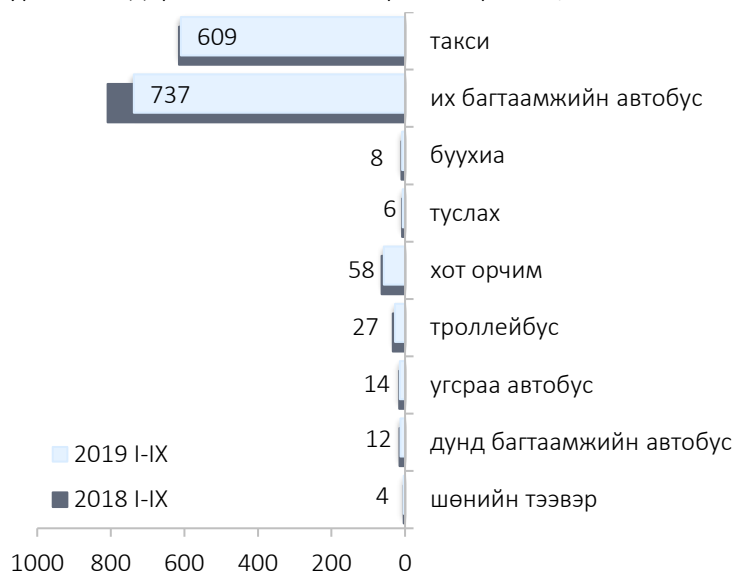
Дансны хөдлөх бүрэлдэхүүн		2018 I-IX	2019 I-IX
Бүгд		1 825	1 834
Их багтаамжийн автобус	Төрийн өмч	270	271
	Хувийн өмч	809	829
Дунд багтаамжийн автобус	Төрийн өмч	30	29
	Хувийн өмч	9	9
Троллейбус	Төрийн	43	43
	Хувийн	8	7
Угсраа автобус		20	20
Бага багтаамжийн автобус (хувийн)	Туслах чиглэл	11	9
	Буухиа чиглэл	10	8
Такси		615	609

Нийтийн тээврийн үйлчилгээг зориулалтын 1834 хөдлөх бүрэлдэхүүнтэйгээр явуулжээ. Эдгээрийн 0.9 хувь нь бага багтаамжийн автобус, 2.1 хувь нь дунд багтаамжийн, 63.8 хувь нь их багтаамжийн автобус, 33.2 хувь нь такси байна.

Шугаманд өдөрт дунджаар 866 тээврийн хэрэгсэл ажилласны 93.6 хувийг их, дунд багтаамжийн автобус эзэлсэн бөгөөд угсраа автобус 14, троллейбус 27, бага багтаамжийн 14 автобус ажиллажээ.

Шугаманд өдөрт ажилласан нийт тээврийн хэрэгслийн 71.9 хувийг хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжийн тээврийн хэрэгсэл эзэлж байна.

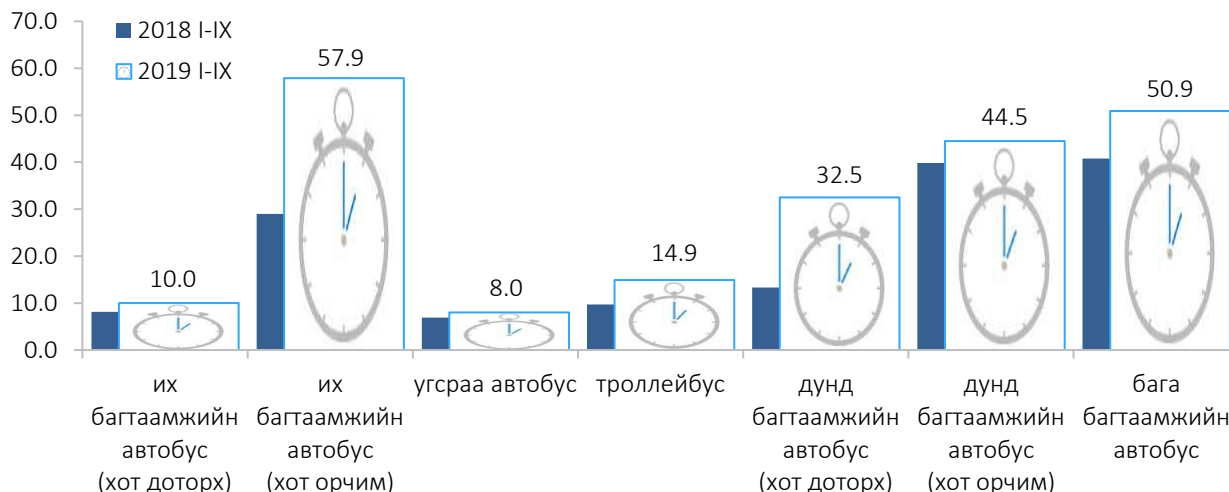
Зураг 46. Өдөрт ажилласан тээврийн хэрэгсэл, тоо

Нийтийн тээврийн үйлчилгээний газраас тээвэрлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай байгуулсан “Нийтийн тээврийн үйлчилгээг эрхлэн гүйцэтгүүлэх тухай гэрээ”-гээр насанд хүрэгчид их, дунд багтаамжийн автобусаар 500 төгрөг, цахилгаан тээврээр 300 төгрөг, туслах болон буухиа чиглэлийн бага багтаамжийн автобусаар 500-1300 төгрөг, хот орчмын чиглэлийн бүх төрлийн автобусаар 500-2300 төгрөгөөр (хүүхэд 200-1200 төгрөг) зорчиж байна. Мөн дээрх гэрээнд таксины

үйлчилгээний нэг төлбөрт километрийн тарифыг 1500 төгрөгөөр тогтоож, үйлчилгээнд мөрдүүлэхээр заасан нь өмнөх оны мөн үеэс 500 төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Зураг 47. Хүлээлтийн хугацаа, минут

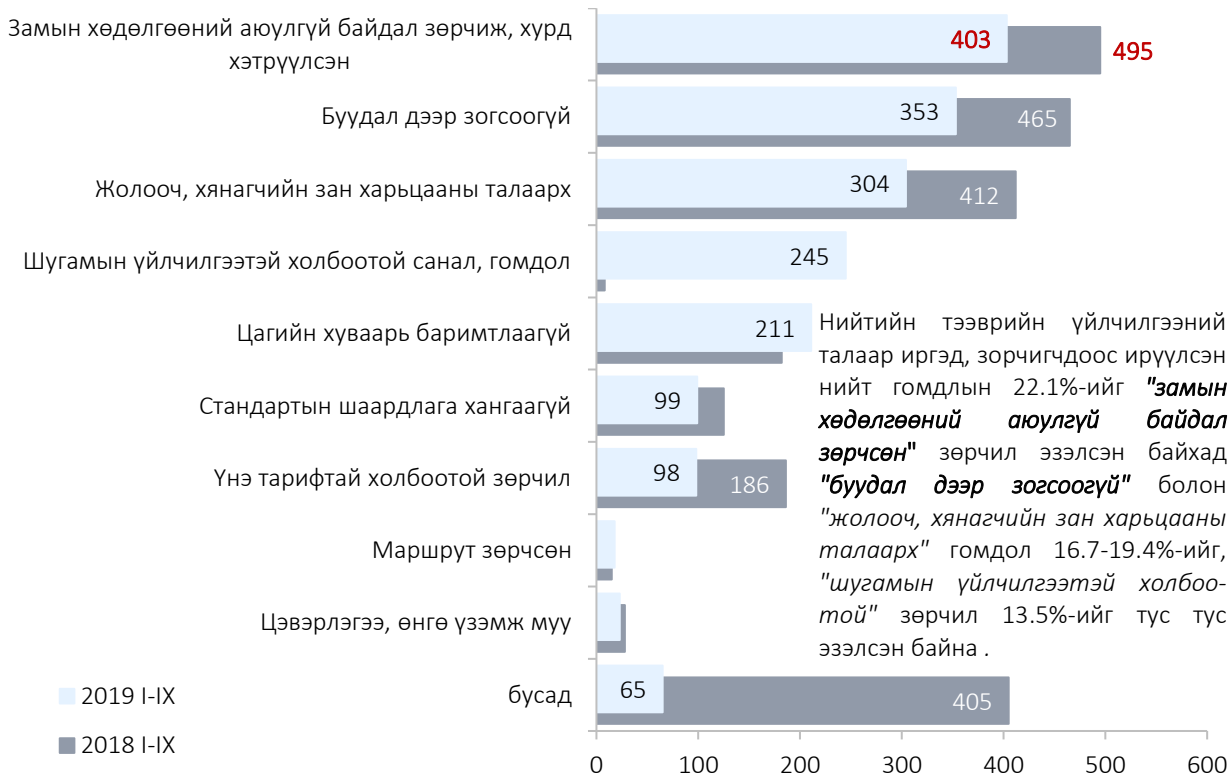

Зогсоолд ирэх автобус хоорондын зай буюу нийтийн тээврийн хүлээлтийн дундаж хугацааг өмнөх оны мөн үеийн үзүүлэлттэй харьцуулахад бүхэлдээ 1.1-28.9 минутаар өссөн байна. Тухайлбал, хот орчмын үйлчилгээнд ажилласан их багтаамжийн автобусных 28.9 минутаар, хот доторх үйлчилгээний дунд багтаамжийн автобусных 19.2 минутаар тус тус нэмэгджээ.

2019 оны эхний 9 сард Нийтийн тээврийн үйлчилгээний газрын 7004-4040 утсанд иргэдээс нийт 38210 дуудлага ирж, call-pro.mn программд бүртгэгдсэн байна. Үүнээс: 1822 (4.8%) нь нийтийн тээврийн үйлчилгээтэй холбоотой гомдол байгаа бол 36388 (95.2%) дуудлага нь иргэдээс ирүүлсэн санал, хүсэлт, асуулт байв.

Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээний талаар иргэдээс ирүүлсэн дээрх 1822 гомдлыг хянан судалж, 99.8%-ийг нь барагдуулж, шийдвэрлэсэн байна.

Зураг 48. Нийтийн тээврийн үйлчилгээний талаар иргэдээс ирүүлсэн гомдол, 2019 оны эхний 9 сард

Нийтийн тээврийн үйлчилгээний талаар иргэд, зорчигчдоос ирүүлсэн нийт гомдлын 22.1%-ийг **"замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал зөрчсөн"** зөрчил эзэлсэн байхад **"буудал дээр зогсоогүй"** болон **"жолооч, хянагчийн зан харьцааны талаарх"** гомдол 16.7-19.4%-ийг, **"шугамын үйлчилгээтэй холбоотой"** зөрчил 13.5%-ийг тус тус эзэлсэн байна.

ХОТЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2019 оны эхний 9 сард 196 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 33.8 хувиар буурсан байна.

Нийт гамшигт газар хөдлөлт 1, аадар бороо, үер 2, гахайн мялзан өвчин 3, хүний үйл ажиллагаатай холбоотой 190 осол бүртгэгдсэн байна. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой осолд химийн бодисын 1 осол, усны 16 осол, бусад төрлийн 173 осол бүртгэгджээ. Гамшгийн улмаас 44 хүн амь насаа алдаж, 277 хүнийг аварч, гамшгийн үршгийг арилгах ажилд нийт 96.7 сая төгрөг зарцуулжээ.

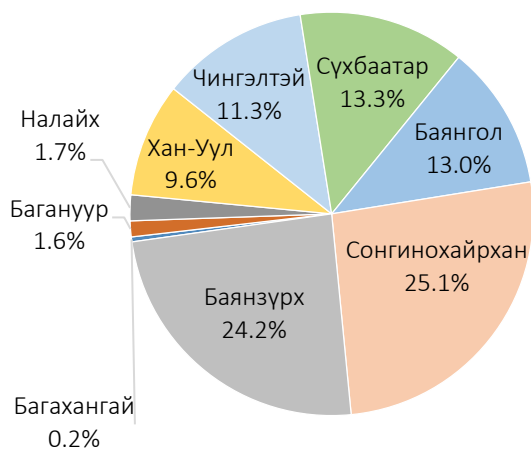
Хүснэгт 34. Гал түймрийн тоо, дүүргээр, жил бүрийн эхний 9 сард

Дүүрэг	2014	2015	2016	2017	2018	2019	$\frac{2019}{2018}\%$
Нийслэлийн дүн	2 036	2 622	1 936	1 956	1 924	2 197	114.2
Багануур	27	40	35	25	22	35	159.1
Багахангай	5	9	6	3	5	5	100.0
Баянгол	318	350	331	283	319	285	89.3
Баянзүрх	478	636	479	446	435	532	122.3
Налайх	76	61	75	61	66	38	57.6
Сонгинохайрхан	388	570	407	432	480	551	114.8
Сүхбаатар	308	359	221	271	223	293	131.4
Хан-Уул	195	260	168	212	200	211	105.5
Чингэлтэй	241	337	214	223	174	247	141.9

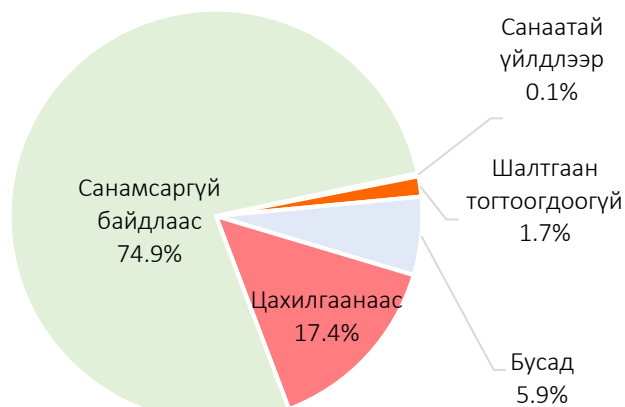
Нийслэл хотод 2019 оны эхний 9 сард ахуйн 2197 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 14.2 хувиар өсөв. Эхний 9 сард худал дуудлагын тоо 49 болж өмнөх сараас 5 дуудлагаар буюу 11.4 хувиар өссөн байна. Гал түймрийн улмаас 17 хүн (үүнээс, хүүхэд 4) амь насаа алдаж, 12 хүн түлэгдэж гэмтсэн байна.

Гал түймрийн аюулаас 883 хүн, 679 байшин барилга, 31.8 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал цахилгаанаас 383, санамсаргүй байдлаас 1645, санаатай үйлдлээр 3, шалтгаан тогтоогдоогүй 37, бусад шалтгаанаар 129 гал түймэр гарчээ.

Зураг 49. Гал түймэр, байршлаар

Зураг 50. Гал түймэр, шалтгаанаар

Гал түймэрт 819 гэр, орон сууц, 89 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 128 машин техник, малын 42 хашаа, саравч, бусад төрлийн 1119 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 1299, төрийн өмчийн 437, хамтын болон гадаад улсын өмчийн 1, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 460 объект өртөж, нийт 3.3 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсан байна.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2019 оны эхний 9 сард 115 барилгын зураг төсөл, мөн ашиглалтад хүлээн авч буй 245 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 17862 айл өрх, 5511 объектод үзлэг шалгалт хийж, 18422 галын зөрчил илрүүлж, 17 байгууллагын үйл ажиллагааг нь зогсоож, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 1374 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 1733 мэдэгдэл хүргүүлж, 97.3 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

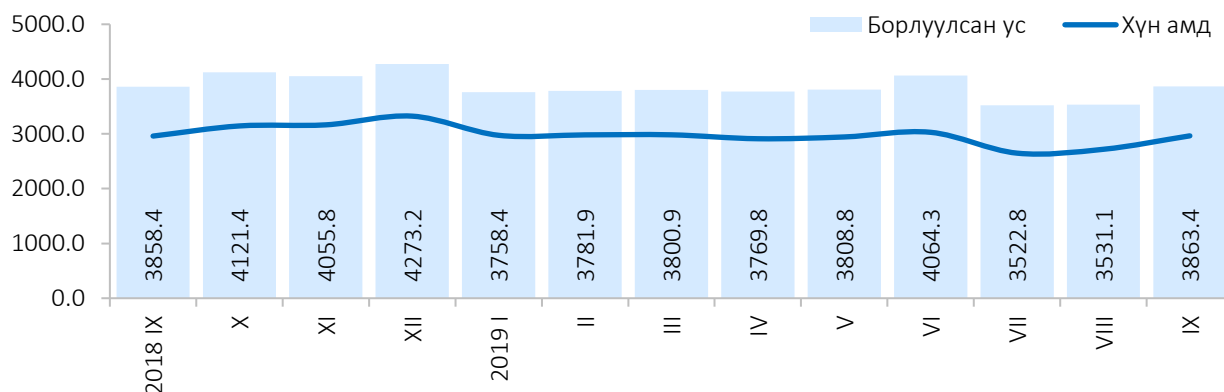
ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

2019 оны эхний 9 сард нийслэлийн хүн амд 26.2 сая.м³ (77.1%), аж ахуйн нэгж, байгууллагад 7.8 сая.м³ (22.9%) цэвэр усыг борлуулжээ. Борлуулсан усны нийт хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 1.2 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 35. Ус суваг ашиглалтын үйлчилгээ, жил бүрийн эхний 9 сард

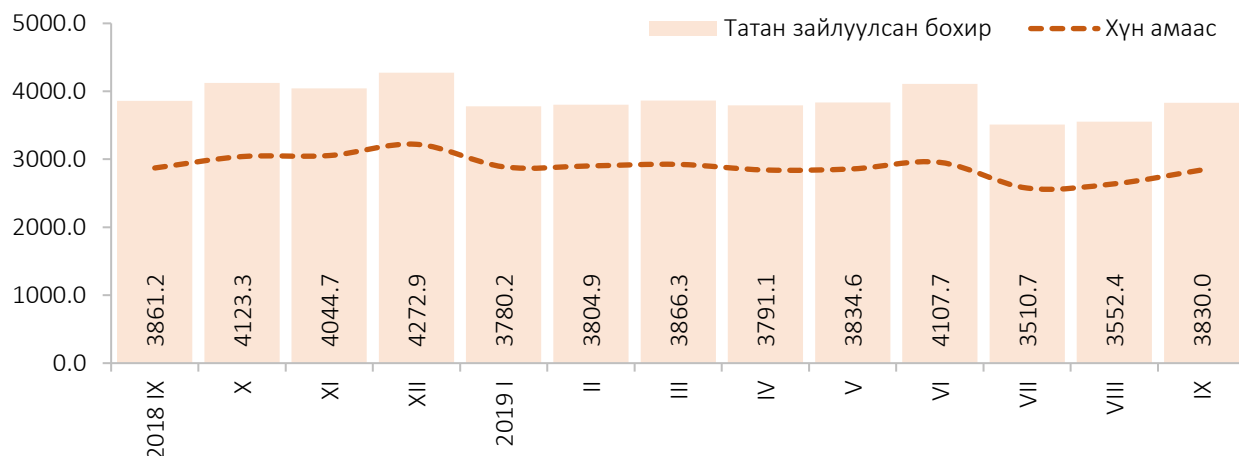
Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019	$\frac{2019}{2018}$ %
Шахсан ус	мянган м ³	39 130.6	39 210.4	39 043.9	41 371.3	40 862.6	98.8
Борлуулсан ус	мянган м ³	33 184.8	33 049.9	34 653.1	34 284.5	33 901.4	98.9
Хүн амд	мянган м ³	24 834.0	25 218.2	27 149.7	26 750.2	26 150.1	97.8
Аж ахуйн нэгж, байгууллагад	мянган м ³	8 350.8	7 831.7	7 503.4	7 534.3	7 751.3	102.9
Татан зайлуулсан бохир	мянган м ³	32 390.3	33 018.0	34 626.8	34 034.3	34 077.9	100.1
Хүн амаас	мянган м ³	23 026.7	24 317.5	26 128.9	25 652.9	25 429.1	99.1
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	мянган м ³	9 363.6	8 700.5	8 497.9	8 381.4	8 648.8	103.2
Ус борлуулалтын орлого	сая төгрөг	19 425.8	19 176.8	20 949.3	22 399.1	24 515.3	109.4
Хүн амаас	сая төгрөг	11 417.3	11 433.1	12 364.0	13 224.0	13 931.4	105.3
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	сая төгрөг	8 008.5	7 743.7	8 585.3	9 175.1	10 583.9	115.4
Сувагжуулалтын орлого	сая төгрөг	11 601.9	12 840.2	14 188.2	15 855.4	19 060.0	120.2
Хүн амаас	сая төгрөг	5 133.9	5 921.5	6 375.8	7 384.1	8 549.0	115.8
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	сая төгрөг	6 468.0	6 918.7	7 812.4	8 471.3	10 511.0	124.1

Зураг 51. Борлуулсан ус, сараар, мян.м³

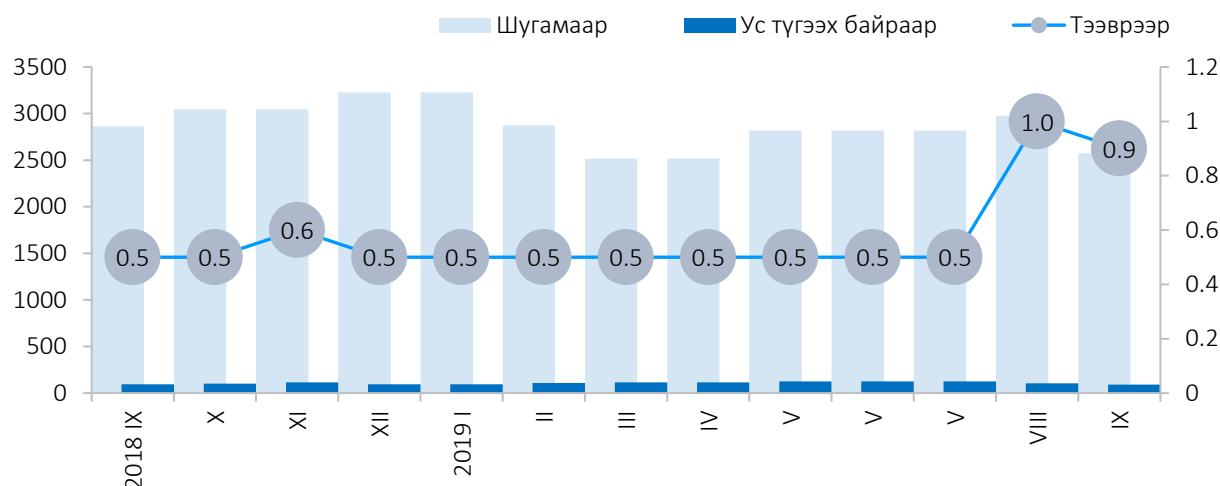

Хүн амд түгээсэн цэвэр усны 25.1 сая.м³ (96.14%) усыг төвлөрсөн шугамаар, 1.0 сая.м³ (3.84%) усыг ус түгээх байраар, 5.4 мян.м³ (0.02%) усыг тээврээр түгээсэн байна. Цэвэрлэх байгууламжаар 46.2 сая.м³ бохирыг цэвэрлэж, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 34.1 сая.м³ бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

Зураг 52. Татан зайлуулсан бохир, сараар, мян.м³

Зураг 53. Хүн амд борлуулсан усны хэмжээ, түгээлтийн төрлөөр, мян.м³

Энэ удаагийн танилцуулгыг Мэдээлэл, технологийн асуудал хариуцсан зохион байгуулагч Ө.Ган-Од эрхлэн гаргав.

Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээ

Нийслэлийн нийтийн тээврийн үйлчилгээ үзүүлэгч аж ахуйн нэгжүүд 2019 оны эхний 9 сард давхардсан тоогоор **116.2** сая хүн тээвэрлэж, **47.5** тэрбум төгрөгийн орлоготой ажилласан нь өмнөх оны мөн үеэс тээвэрлэсэн зорчигч **14.6 (11.1%)** сая хүнээр, үйлчилгээний орлого **3.1 (6.1%)** тэрбум төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

Орлого:

2019 I-IX 2018 I-IX

56.5%
0.4%
43.1%

Зорчигч:

2019 I-IX 2018 I-IX

Цахим карт **62.1%**
Бэлэн мөнгө **0.3%**
Нөхөн олговор **37.6%**

2019 I-IX

Карт борлуулалт: **168.1** мянга

Энгийн **120.6** (71.8%) мянга

Хүүхдийн **47.5** (28.2%) мянга

1 834

Нийтийн тээврийн үйлчилгээний хөдлөх бүрэлдэхүүн

их **63.8%**
дунд **2.1%**
бага **0.9%**
такси **33.2%**

Шугаманд өдөрт дунджаар **866** тээврийн хэрэгсэл ажилласны **93.6** хувийг их, дунд багтаамжийн автобус эзэлж байна.

2019 I-IX Хөнгөлөлттэй зорчих карт

Шинэ олголт: **42.6** мянга

Ахмад настан

10.9 (25.7%) мянга

Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд

3.6 (8.5%) мянга

Оюутан

28.0 (65.6%) мянга

Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 9 сард карт борлуулах гэрээт

540

ЦЭГ ажилласан байна.

4.3%

U-money үйлчилгээний цэг болон хэрэглэгчийн төв, хөдөлгөөнт цэнэглэлт

18.3%

Бусад ангилалын гэрээт цэгүүд

77.4%

Карт цэнэглэх үндсэн цэг

2019 I-IX

Нийтийн тээврийн хүлээлтийн хугацаа, минут

Их багтаамжийн автобус **10.0**

Угсраа автобус **8.0**

Цахилгаан тээвэр **14.9**

www.1212.mn

www.ubstat.mn

Нийслэлийн Статистикийн газар

Аж үйлдвэр

(Их наяд төгрөг)

Нийт бүтээгдэхүүний
үйлдвэрлэлт 2019 I-IX **7.1** ↑1.4%
2018 I-IX **7.0**

Нийт бүтээгдэхүүний
борлуулалт 2019 I-IX **8.8** ↑8.6%
2018 I-IX **8.1**

Хот нийтийн аж ахуй

2019 оны эхний 9 сард нийслэлийн хүн амд 26.2 (77.1%) сая м³, аж ахуйн нэгж, байгууллагад 7.8 (22.9%) сая м³ цэвэр усыг борлуулжээ.

Хүн амд борлуулсан цэвэр ус (мянган метр³)

Түгээлтийн төрөл:	2019 I-IX	2018 I-IX
Төвлөрсөн шугам	25 140.6 (96.1%)	25 728.1 (96.1%)
Ус түгээх байр	1004.2 (3.8%)	1 016.1 (3.8%)
Зөөврөөр	5.4 (0.1%)	6.1 (0.1%)

Хэрэглээний үнэ (сарын дундаж үнэ, төгрөг)

Төгрөгийн ам.доллартай
харьцах ханш
(сарын эцэст)

1US\$ = ₮

2019 IX **2 667** ↑4.5%
2018 IX **2 552**

Мах /хонь, ястай/

2019 IX **9 596** ↑52.5%
2018 IX **6 290**

Талх /Атар/

2019 IX **1 303** ↑12.3%
2018 IX **1 160**

Шатахуун /Аи-92/

2019 IX **1 824** ↑0.6%
2018 IX **1 813**

Төсөв

(тэрбум төгрөг)

Орлого 2019 I-IX **656.8** ↑8.2%
2018 I-IX **607.0**

Зарлага 2019 I-IX **898.3** ↑5.5%
2018 I-IX **851.6**

Эрүүл мэнд

Амаржсан эхийн тоо

2019 I-IX **30 490** ↑1.5%
2018 I-IX **30 053**

Төрсөн хүүхдийн тоо

2019 I-IX **30 756** ↑1.5%
2018 I-IX **30 313**

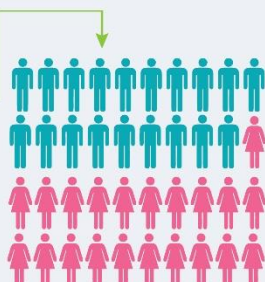
2019 оны эхний 9 сард төрсөн хүүхдийн **15 620** (50.8%) нь эрэгтэй, **15 136** (49.2%) нь эмэгтэй, **436** (1.5%) нь ихэр, үүнээс **6** нь **3** ихэр хүүхэд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд

2019 I-IX **7 056** ↓20.9%

2018 I-IX **8 917**

Эмэгтэйчүүд **3 936** (55.8%)

Гэмт хэрэг

Бүртгэгдсэн ГЭМТ хэрэг

2019 I-IX **17 564** ↓14.4%
2018 I-IX **20 525**

Хотын аюулгүй байдал

Гал түймрийн тоо

2019 I-IX **2 197** ↑23.0%
2018 I-IX **1 924**

Цаг агаар

[illegible]

[illegible]

ХОЛБОО БАРИХ

Хаяг: Хангарди ордон
Сүхбаатарын талбай,
Жигжиджавын гудамж-9
Бага тойруу 15160

Утас: +(976)-11-328787
+(976)-11-327946
+(976)-11-322783